

ГЛАСИЛО НА НАЦИОНАЛНИОТ СОЈУЗ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА
МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

МОБИЛНОСТ

XV ПАРАОЛИМПИСКИ ИГРИ РИО 2016

V МАСОВНА СРЕДБА ВО ПРИРОДА
ВО СРЦ ТРЕСКА

НОВО ВОЗИЛО ЗА ПРЕВОЗ
НА ЛИЦА СО ИНВАЛИДНОСТ

XXVIII СПОРТСКИ ИГРИ НА ЛИЦА
СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ
НА МАКЕДОНИЈА

БРОЈ 86, СЕПТЕМВРИ 2016
www.mobilnost.mk
e-mail: contact@mobilnost.mk

МОБИЛНОСТ

ГЛАСИЛО НА НАЦИОНАЛНИОТ СОЈУЗ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Издавач:
МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Уредувачки одбор:
Главен и одговорен уредник:
Митко Фидановски

Одговорни уредници:
Бранимир Јовановски
Нико Јанков

Издавачки совет:
Бранимир Јовановски
Нико Јанков
Штерјо Николов
Стеван Ангелески
Атли Горенца
Мери Тузарова
Велибор Јакимовски
Бобан Јордановски
Дејан Ѓорѓиевски
Рамиз Касели
Горан Војновски

Лектор:
Ангелина Николовска

Адреса:
Национален сојуз на
лица со телесен инвалидитет
Мобилност Македонија
Ул. „11 Октомври“ бр. 42/а – Скопје
Тел: (02) 3 211 280

Жиро сметка:
30000000106445
Комерцијална Банка

Печатено во 1200 примероци
Излегува тримесечно
Број 86, Септември 2016
Со решение бр. 01-483/2 од
16.05.1994 год. весникот
„Феникс 86“ е запишан
во регистарот на весниците

Дизајн и компјутерска подготовка:
Далибор Јовановски

Печат:
„Фокус принт“ – Скопје

Весникот е бесплатен.

СОДРЖИНА	
ЗБОР НА УРЕДНИКОТ	2
VII СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА „МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА“	3
ПРАВИЛИК ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА ДОНИРАНИ ИНВАЛИДСКИ КОЛИЧКИ НА ЕЛЕКТРОМОТОРЕН ПОГОН	3
ПЕТТА МАСОВНА СРЕДБА ВО ПРИРОДА	5
ОДЛОЖЕНИ XXII-ТЕ МУЗИЧКИ СРЕДБИ	6
ПУШТЕНО ВО УПОТРЕБА НОВО ВОЗИЛО ЗА ПРЕВОЗ НА ЛИЦА ВО ИНВАЛИДСКА КОЛИЧКА	7
ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЛЕСС И УСАИД – ЈЕС МРЕЖА ОТВОРЕН НАСТАН	7
ИНОВАЦИИ ВО ЗДРАВСТВЕНАТА И СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА ВО РУРАЛНИТЕ СРЕДИНИ – НОВИ ПРИСТАПИ ВО МАКЕДОНИЈА	8
ОД ОКТОМВРИ НА АВТОПАТ СО ЕЛЕКТРОНСКИ КАРТИЧКИ	9
28-МИ РЕПУБЛИЧКИ СПОРТСКИ ИГРИ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА	10
МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА	14
ЈАВЕН ПОВИК ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕ ПО ОДНОС НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕФУНДИРАЊЕ НА СРЕДСТВА ПЛАТЕНИ КАКО ЦАРИНСКИ ДАВАЧКИ, ДАНОК НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ И АКЦИЗА ЗА НАБАВКА НА ПАТНИЧКИ АВТОМОБИЛ ЗА ЛИЦА СО НАЈМАЛКУ 80% ИНВАЛИДНОСТ НА ДОЛНИТЕ ЕКСТРЕМИТЕТИ, ЛИЦА СО УМЕРЕНА, ТЕШКА И ДЛАБОКА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ, ЗА ПОТПОЛНО СЛЕПИ ЛИЦА СО ПРИДРУЖНИК И ЗА ПОТПОЛНО ГЛУВИ ЛИЦА	15
РАБОТЕН СОСТАНОК СО ДУБАИ КЛУБ НА СПОРТИСТИ СО ИНВАЛИДНОСТ	16
РАБОТНА ПОСЕТА НА МАКЕДОНСКИОТ ПАРАОЛИМПИСКИ КОМИТЕТ СО АКАДЕМИК ДР ЖАН МИТРЕВ ВО СПЕЦИЈАЛНАТА БОЛНИЦА ФИЛИП ВТОРИ	17
ЈАНЕ И ЛИФТОТ	18
ДЕФИЛЕ НА ШИРОК СОКАК И РАБОТИЛНИЦА НА ТЕМА „ПРИСТАПНОСТ КОН КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО“	20
ЗА ПРВ ПАТ ВО МАКЕДОНИЈА ОБЕЛЕЖАН МЕЃУНАРОДНИОТ ДЕН НА ЛИЦАТА БОЛНИ ОД МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА	21
ДОНАЦИЈА ОД ОПШТИНА КАВАДАРЦИ ЗА „МОБИЛНОСТ КАВАДАРЦИ“	22
ОПШТИНА ВЕЛЕС СО ДОНАЦИЈА ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА „МОБИЛНОСТ ВЕЛЕС“	22
КВАЛИФИКАЦИОНЕН НАТПРЕВАР ВО ШАХ	22
АКТИВНОСТИТЕ НА „МОБИЛНОСТ СКОПЈЕ“ РАСПРЕДЕЛБА НА АПАРТМАНИТЕ	23
КВАЛИФИКАЦИОНЕН НАТПРЕВАР ВО КВИЗ	23
МЕМОРАНДУМ НА СОРАБОТКА МАКЕДОНИЈА НА ПАРАОЛИМПИСКИТЕ ИГРИ ВО РИО 2016 ГОДИНА	24
МЕЃУНАРОДЕН СЕМИНАР ЗА ПРИСТАПНОСТ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО	28
ИНТЕРВЈУ НА ТВ МЕГА	29
УЧЕСТВО НА VI-ТЕ СПОРТСКИ ИГРИ НА ПАРАПЛЕГИЧАРИ И ЗАБОЛЕНИ ОД ДЕТСКА ПАРАЛИЗА „ЛИВНО 2016“ И ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА 10-ГОДИШЕН ЛУБИЛЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО	29
ВО ПОСЕТА И АКТИВНО ДРУЖЕЊЕ СО ЗДРУЖЕНИЕТО НА КЊАЖЕВАЦ – СРБИЈА	30
ГОСТУВАЊЕ ВО ВРАЊЕ ПО ПОВОД СЛАВАТА НА ЗДРУЖЕНИЕТО - МАЛА БОГОРОДИЦА	32
ТРИБИНА ВО МКЦ – БИТОЛА ЗА ПРИСТАПНОСТ НА ЛИЦАТА СО ТЕЛЕСНА ИНВАЛИДНОСТ	33
„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА МЕЃУНАРОДЕН ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ ВО РЕСЕН	33
ЗАВРШЕН НАСТАН НА ПРОЕКТОТ НА УСАИД ЗА ПРАКТИКАНТСКА РАБОТА И ВРАБОТУВАЊА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ	34
ЗАВРШНА ЦЕРЕМОНИЈА НА УСАИД И ЈЕС МРЕЖАТА	35
ЕДНОДНЕВЕН ИЗЛЕТ ДО ДОЈАНСКОТО ЕЗЕРО НА „МОБИЛНОСТ КОЧАНИ“	35
КОНТАКТ СО НАЈРЕНОМИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПОДДРШКА НА ЛИЦАТА СО ИНВАЛИДНОСТ ОД ИЗРАЕЛ	36
ПРОЕКТ НА УСАИД ЗА ПРАКТИКАНТСКА РАБОТА	37
ЖЕЛЕЗНА НАСМЕВКА	38
„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ВО СВЕТИ НИКОЛЕ	40
РАБОТИЛНИЦА ВО НОВИ КНЕЖЕВАЦ	41
НАГРАДНА ИГРА	42
РАБОТНА СРЕДБА ПОМЕЃУ РАКОВОДСТВОТО НА АМС И ЧЕЛНИЦИТЕ И ПРЕДСТАВНИЦИТЕ НА СПОРТСКИТЕ ФЕДЕРАЦИИ	43
„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА „ПРЕСПАНСКИ ЈАБОЛКОБЕР 2016“	43
ДРЖАВНО ПРВЕНСТВО ВО СТРЕЛАШТВО	44
ИЗЛЕТ ВО ОТЕШЕВО	45
УЧЕСТВО НА „МОБИЛНОСТ СКОПЈЕ“ НА ПРОМОЦИЈА НА МОНОГРАФИЈАТА ЗА ЕСМА РЕЦЕПОВА – ТЕОДОСИЕВСКА	45
НАТПРЕВАР ВО БОРСКО ЕЗЕРО, СРБИЈА	46
НАТПРЕВАР ВО САРАЈЕВО, БИХ	47
ЗАБАВНА СТРАНА	47
РЕКЛАМА	47

Збор на уредникот

Драги читатели, во наредните неколку броеви на нашето списание „Мобилност“ ќе ја имам честа и должноста да ја вршам одговорната функција на главен и одговорен уредник на списанието. Ветувам дека ќе се трудам во овој период да има квалитетни и интересни написи и рубрики со кои ќе го привлечеме Вашето внимание за да Ве информираме и да Ве забавуваме. Секако, оваа задача може полесно и подобро да ја извршиме доколку воспоставиме соработка со читателите. Се надевам дека во наредниот период од страна на читателите ќе имаме квалитетни предлози и написи со кои ќе ја збогатиме содржината на списанието. Затоа молам да има што повеќе написи од ваша страна за сите активности кои се случуваат во здруженијата како и за вашите проблеми, дилеми и преокупации. Сите добри написи и предлози ќе бидат разгледани и објавени и заемно да си помогнеме во секојдневните обврски и во реализацијата на програмските активности.

Во изминатите неколку месеци вообичаено голем број наши членови користеле летен одмор во апартманите со кои располага „Мобилност Македонија“. Ако се анализира искористеноста на апартманите и интересот на членовите за користење на истите може да се констатира дека одлуката пред многу години да се набават вакви апартмани за одмор и рекреација на нашите членови се покажа како исправна и визионерска. Во меѓувреме бројот на овие апартмани се зголеми, секоја година се обновува инвен-

тарот што е дотраен а истите се заменети со нови, така што сега имаме добро опремени апартмани и сè поголем број на членови од сите здруженија што ги користат преку годината за одмор. Доброто искуство со овие апартмани не мотивираше да донесеме друга одлука за набавка на два бунгалови во населбата Асамати на Преспанското Езеро. Новите два бунгалови кога ќе бидат реновирани и опремени со оглед на прекрасната природа и чистиот воздух ќе претставуваат пријатно кагче за незаборавни дружења и пријатни моменти за сеќавање.

Ова лето поради годишните одмори имавме намален број на активности што не значи дека некои наши членови не биле активни и во овој период. Ова особено важи за членовите на параолимпискиот тим на Македонија каде двајца наши стрелци и нивниот тренер ќе се обидат и ќе дадат сè од себе за да освојат што е можно подобри места и пласмани и за да ги повторат големите успеси од изминатите олимписки игри каде што освојувале големи одличја. Ние сите им посакуваме голем успех и достоинство да ја претстават нашата држава во Рио.

Овде накратко сакам само да потсетам на следните активности кои не очекуваат. Наскоро ќе започнат тестирањата за екипите во квиз-натпреварот кој ќе се одржи во Струмица. Претстои и многу симпатичната манифестација „Тортијада“ каде што нашите вредни членови изработуваат прекрасни торти каде доаѓа до израз нивниот талент и смисла за убавина, а ние на крајот со нивната креативност ќе се засладиме и ќе се восхитуваме, при што најуспешните ќе добијат и соодветни признанија од организаторот.

За жал, музичката манифестација која традиционално се одржува во Струмица, сега на отворено на плоштадот, не можеше да се одржи поради денот на жалост за загинатите во поплавите во Скопје, кој се погоди на истиот ден кога требаше да имаат настап нашите музичари и пејачи. Се надевам дека ќе се изнајде друг термин или можност за настап на нашите членови кои вредно се подготвуваа цело лето за овој настан.

Сојузот во секојдневните активности доследно ќе ги извршува програмските задачи и ќе се бори за донесување на подобри законски решенија со кои ќе се подобри животот на лицата со телесна инвалидност.

Секако дека ќе има и бројни други настани во месеците кои се пред нас, ние ќе се среќаваме по разни поводи и за сите случувања навремено ќе бидете известени во нашето списание. Затоа Ве молам за сите настани каде што објективно ние уредниците не можеме да бидеме присутни да не известувате со написи за да ја збогатиме и на овој начин содржината на списанието.

Се надевам дека функцијата на главен и одговорен уредник одговорно ќе ја извршувам во наредниот период, а списанието „Мобилност“ ќе има квалитетни содржини како и задоволни читатели со што ќе ја оправдам довербата.

Мийко Фидановски

VII СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА „МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА“

На 28.06.2016 година во Скопје се одржа седмата седница на Управниот одбор на Мобилност Македонија на која по утврдување на дневниот ред беше разгледан и усвоен Записникот од претходната седница на УО одржана на 16.03.2016 година. Претседателот на сојузот поднесе извештај за реализираните активности помеѓу двете седници на УО, за кои имавте можност поопширно да прочитате во нашето гласило, како што се: одржаната VII-ма Меѓународна ликовна колонија во месец април во Охрид, одржани XXVIII-ми републички спортски игри во Струга и Охрид, одржаната петта Масовна средба во природа во СРЦ „Треска“ во Скопје, за рефундирање на средства за набавка на патнички автомобили согласно Програмата за рефундирање на средствата платени како царински давачки, данок на додадена вредност и акциза за набавка на патнички автомобил за лица со најмалку 80% инвалидност на долни екстремитети, активности за реализација на проектот за професионална рехабилитација и лична асистенција и воспоставување на стандарди за професионална рехабилитација и унапредување на услугите за социјална вклученост, за работната средба со претставници на УНДП во врска со вклучување на Мобилност Македонија во студијата за визија што се е потребно да се направи за да се подобри животот на лицата со инвалидност, за одржан работен состанок со ФФМ за продолжување на соработката и организирање фудбалски натпревар во Струга за време на одржување на Републичките спортски игри, потоа за учество на хуманитарен настан со познатиот говорник, мотиватор и хуманист Ник Вујичиќ во арената „Борис Трајковски“, учество на наши членови на Меѓународен турнир во пинг-понг во Варна – Бугарија, за текот на подготовките за учество на наши членови-спортисти на Параолимписките игри во Рио. Едногласно беше прифатен предлогот на претседателот на Мобилност Македонија да биде организирана меѓународна конференција на тема „Мултипла склероза“, на која ќе бидат поканети претставници на државите од регионот и стручни лица – лекари. Конференцијата се планира да се одржи во Охрид во првата недела од месец октомври и за таа цел беше предложен и едногласно избран Одбор за организација на меѓународната конференција во состав: Бранимир Јовановски, Софка Прчева, Дејан Ѓорѓиевски, Горан Здравков, Нико Јанков и Ана Карајанова. Членот на Надзорниот одбор, Елица Трпковска, поднесе извештај за одржаната финансиска и административна

контрола во: Мобилност Радовиш, Мобилност Струмица и Мобилност Гевгелија. Ја нагласи потребата од спроведување на увид и контрола врз наменското материјално-финансиско и административно работење, и потсети дека сојузот има обврска да спроведува ваков вид контрола по препорака на Министерството за труд и социјална политика. Беа разгледани барања од здруженијата, членки на сојузот, за организација на тематска работилница која им беше доделена на Мобилност Кавадарци и на Мобилност Битола. Барањето на „Балкан Медија“ ќе се разгледува доколку до сојузот понудат конкретен предлог за соработка, додека барањето на Петре Јованов од Мобилност Радовиш за „формулирање на модел за парично наградување на културно - уметнички и спортски изведби“ е одбиено со 9 гласа „против“ и еден (Васил Томов) „за“ барањето. Со ова дневниот ред беше исцрпен и седницата на Управниот одбор заврши со работа.

Б.Јовановски

ПРАВИЛИК ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА ДОНИРАНИ ИНВАЛИДСКИ КОЛИЧКИ НА ЕЛЕКТРОМОТОРЕН ПОГОН

Член 1

Со овај Правилник се утврдува постапката и критериумите за распределба на инвалидски колички на електромоторен погон со кои располага Мобилност Македонија, набавени од наменски средства или од донација.

Член 2

Право да поднесе молба за добивање на инвалидски колички на електромоторен погон има секој редовен член на Мобилност Македонија до 65 годишна возраст, кој ги исполнува медицинските индикации согласно Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала, зачленет најмалку една година пред да се објави огласот до здруженијата, членки на сојузот, а неможе да го оствари тоа право преку ФЗОМ.

Член 3

Кога Мобилност Македонија ќе располага со инвалидски колички на електромоторен погон, објавува оглас до здруженијата, членки на сојузот, за распределување на истите.

Рок за пријавување на членовите на огласот во здруженијата трае 15 дена.

Член 4

Управниот одбор на Мобилност Македонија формира комисија од 3 члена од кои еден задолжително лекар специјалист (ортопед или физијатар) за рангирање на пристигнатите барања.

Комисијата ги утврдува поените по два критериуми и тоа:

- по критериум за функционалниот статус на екстремитетите и
- по критериум за социјалниот статус на барателот.

Комисијата составува ранг листа согласно поените добиени од исполнувањето на критериумите.

Член 5

По критериумот за функционалниот статус на екстремитетите кандидатите ќе добиваат најмногу до 70 поени и тоа:

- Лице со најтежок степен на одземеност кое исклучиво само со една рака може безбедно да ја управува количката.....70 поени
- Лице со потполна одземеност на долни екстремитети и делумна одземеност на горни екстремитети заради која не може да управува собна количка.....50 поени
- Лице со делумна одземеност на долни и горни екстремитети заради која не може да се движи и не може да управува собна количка.....30 поени

Член 6

По критериумот за социјалниот статус кандидатот може да добие најмногу до 30 поени и тоа:

- Материјалната состојба,

(вкупни примања на членот под просечна плата на РМ за претходната година).....10 поени

- Учеството во активностите на Здружението

(активен во работата на органите и телата на здружението или ангажиран во спроведување на програмските активности).....10 поени

- Возраст:

Од 27-45 години10 поени

Од 45-55 години 5 поени

Од 55-65 години 2 поени

Член 7

Кандидатите кон барањето треба да достават документација со која ќе се докаже исполнувањето на критериумите од член 5 и 6 од овој Правилник:

- Наод, оценка и мислење од надлежен орган или Конзуларно мислење за функционален статус (ортопед, физијатар и невролог);

- Потврда од УЈП за примањата на барателот за минатата година;

- Потврда од здружението доколку е активен во работата на органите и телата на здружението или ангажиран во спроведување на програмските активности;

- мислење од специјалист невролог дека лицето е способно самостојно и безбедно да ја управува инвалидската количка на електромоторен погон.

Некомплетните документи, како и ненавремено доставените барања, Комисијата нема да ги разгледува.

Член 8

По завршената постапка за рангирање на кандидатите Комисијата ќе ја достави листата до Управниот одбор на Мобилност Македонија кој ќе донесе одлука за распределба на инвалидската количка на електромоторен погон.

Член 9

Овој Правилник стапува на сила од денот на донесувањето.

15.07.2016 година

Скопје

Претседател,

Бранимир Јовановски

ПЕТТА МАСОВНА СРЕДБА ВО ПРИРОДА

На 29.05.2016 година, во Спортско-рекреативниот центар на езерото Треска во Сарај, Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија – Мобилност Македонија, ја организираше петтата масовна средба во природа за лицата со телесен инвалидитет.

На масовната средба во природа присуствуваа повеќе од 380 лица со телесен инвалидитет од 16 здруженија на Мобилност Македонија. Целта на средбата е да се промовираат правата на лицата со телесен инвалидитет за нивна целосна интеграција во општеството.

Присуството на скоро 400 лица со телесен инвалидитет на едно место, праќа силна порака до институциите во државата дека само вака обединети и организирани ќе имаме сила да се избориме за нашата позиција во општеството како еднакви со другите. Освен со масовноста, лицата со телесен инвалидитет покажаа и достоинственост во потсетувањето на обврските на државата кон оваа категорија на граѓани.

И оваа гднина Градот Скопје ја подржа оваа манифестација со обезбедување на бесплатен автобуски превоз за членовите на Мобилност Македонија од сите градови во државата. Како многупати досега, беа присутни професорите и студентите од Факултетот за физичка култура, кои ги обезбедија спортските реквизити и ги организираа спортско-рекреативните содржини. Волонтерите на Црвениот крст и оваа година активно беа вклучени при делењето на вода за пиење, сладолед, освежителни пијалоци и сл.

Се надеваме дека традицијата и масовноста ќе останат главни карактеристики на оваа манифестација што ја организира Мобилност Македонија.

С.Прчева

ОДЛОЖЕНИ XXII-ТЕ МУЗИЧКИ СРЕДБИ

XXII-те Музички средби на лицата со телесен инвалидитет во организација на „Мобилност Македонија“, а во соработка со Општина Струмица што требаше да се одржат на 7 август 2016 година во рамките на манифестацијата „Опен фест Струмица“ не се одржаа.

На 6 август 2016 година во Скопје и околината се случија катастрофални поплави во кои повеќе од 20 лица ги загубија своите животи, многу повеќе беа повредени, а над 1000 лица останаа без живеалиште. Владата на Република Македонија прогласи ден на жалост, а „Мобилност Македонија“, Општината Струмица и организаторите на манифестацијата „Опен фест Струмица“ ги одложија сите настани кои требаше да се случат

на 7 август 2016 година во рамките на фестивалот, во знак на сочувство со фамилиите на загинатите, повредените и настраданите во поплавите.

XXII-те Музички средби на лицата со телесен инвалидитет ќе се одржат во рамките на активностите кои

„Мобилност Македонија“ ги предвидува согласно со Програмата за работа на 22 и 23 октомври 2016 година кога ќе се одржат Републичкиот квиз во знаење и манифестацијата „Тортијада“ во организација на „Мобилност Струмица“.

На овогодинашните Музички средби, беа пријавени 15 членови од „Мобилност Скопје“, „Мобилност Прилеп“, „Мобилност Штип“, „Мобилност Струмица“, „Мобилност Кавадарци“ и „Мобилност Велес“. Двајца од нив се пријавија да настапат со песни од забавен карактер. Комисијата одлучи тие да не учествуваат во натпреварувачкиот дел од Музичките средби, туку да настапат во ревијалниот дел, додека комисијата одлучува за наградите. Комисијата исто така одлучи во натпреварувачкиот дел да настапат единаесет од пријавените. Нив како и секогаш ќе ги придружува оркестарот на „Мобилност Македонија“ – „Феникс“. На најдобрите тројца изведувачи ќе им бидат доделени плакети.

С.Прчева

ПУШТЕНО ВО УПОТРЕБА НОВО ВОЗИЛО ЗА ПРЕВОЗ НА ЛИЦА ВО ИНВАЛИДСКА КОЛИЧКА

На 01.07.2016 година, градоначалникот на Град Скопје и директорот на Јавното сообраќајно претпријатие – Скопје, го промовираа новото комби-возило посебно адаптирано за превоз на лица во инвалидска количка.

Здружението на лица со телесен инвалидитет на Скопје „Мобилност Скопје“ повеќепати реагираше до администрацијата на Град Скопје за потребите од зголемување на бројот на адаптирани комби-возила за превоз на лица во инвалидска количка. Трите адаптирани возила кои се набавени и пуштени во употреба во 2010 година ни од далеку не ги задоволуваат потребите на лицата во инвалидска количка во градот.

Барањето на „Мобилност Скопје“ е сериозно разгледано и Јавното сообраќајно претпријатие – Скопје почна редовно да го следи превозот и потребите на оваа категорија на граѓани, при што утврди дека маршрутите се добро организирани и дека опфаќаат оптимален број на корисници. Исто така, утврди дека бројот на корисници и нивните потреби се зголемуваат и дека е потребно зголемување на бројот на возилата односно обезбедување на нови возила.

Во буџетот на Град Скопје во 2016 година беа предвидени средства во висина од 1.760.000,00 денари со кои е набавено четвртото адаптирано комби-возило за превоз на лица во инвалидска количка.

Од Град Скопје на годишно ниво се издвојуваат пет-шест милиони денари за реализација на овој вид превоз. Овој превоз го користат околу 500 лица во инвалидска количка граѓани на Скопје.

Превозот е организиран на база на телефонски јавувања според кои се прави распоред на возење. Закажувањето на превозот се договара во работни денови, еден ден порано, во периодот од 8.00 ч. до 15.00 ч. на бесплатниот телефонски број 0800-15-115, или од 5.00 часот наутро до 24.00 часот закажувањето се врши на телефонскиот број 3173-224 и овој повик се наплаќа по нормална тарифа.

Корисниците го користат превозот за разни потреби, како за превоз до здравствени установи, превоз до училиште и факултет, превоз до работно место, за остварување права од социјалната заштита, посета на спортски и културно-забавни настани и слични манифестации.

За реализација на овој вид превоз се ангажирани осум возачи и еден диспечер. Дневно се реализираат околу 40 превози или околу 1200 превози месечно.

Правилата за организирање и вршење на овој вид на превоз се достапни до здруженијата на граѓани, до корисниците и до пошироката јавност. Истите се определени во заедничка соработка со лицата за коишто е наменет превозот, надлежните служби во Град Скопје, како и службата во Јавното сообраќајно претпријатие – ЈСП Скопје.

С.П.

ЗАВРШНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЛЕСС И УСАИД – ЈЕС МРЕЖА

На 7 јуни 2016 година, во хотелот „Александар палас“ во Скопје, во присуство на министерот за труд и социјална политика, Диме Спасов, и неговата екселенција Џес Бејли, амбасадор на САД во Република Маке-

донија, се одржа завршната конференција на проектот на ЛЕСС (Локално-економски и социјални совети). Модератор на настанот беше Вирна Манасиевска, а за развојот и целите излагање имаше директорот Горѓи Кушевски.

Како претставници од „Мобилност Битола“ беа членовите на Управниот одбор: Фанче Георгиевска, Лидија Велјановска и Сотир Јоновски. Долгогодишното успешно учество на нашите членови во сите активности беше поздравено, а Сотир беше награден и со плакета. Со исто признание се закити и членката на „Мобилност Скопје“, Христина Просковска.

Ова е уште едно признание за сите напори кои ги прави „Мобилност Македонија“ за остварување на програмските и статутарни цели и севкупна промоција пред јавноста, медиумите и институциите на системот. (Фотографија: Конференција ЛЕСС СК)

Др.Нико Јанков

ОТВОРЕН НАСТАН

На 17.07.2016 година, на локацијата Градски Парк Скопје, кај Школка од 10-12 часот, проектниот конзорциум WYG Интернационал, како имплементатор на Проектот за промовирање на услугите за социјална инклузија, одржа ОТВОРЕН НАСТАН на кој обраќање имаа Елена Вахакоупус – тим лидер на проектот и Маријана Јанковиќ, експерт за услугите за лична помош на лицата со инвалидитет.

Исто така на настанот имаше интерактивна комуникација со учесниците, како и работилница со Стојан Андонов, експерт за поставување стандарди во професионалната рехабилитација на лицата со инвалидитет. Во рамките на креативната работилница најавена како дел од настанот 20 лица доброволци, имаа можност да се изразат себеси и своите желби и потреби преку слика како тие ги доживуваат и што мислат за поимите Професионална рехабилитација и Персонална асистенција, што сметаат дека им е потребно за да се вработат и како се гледаат себеси во блиска иднина со овој процес и оваа услуга, и што очекуваат. Техниката која се користеше за сликање беше сув пастел, бои на хартија за сув пастел.

Исто така беше промовиран Базар на кој меѓу другите своите ракотворби изложија и членовите од Креативната работилница на МОБИЛНОСТ СКОПЈЕ

Б.Јовановски

ИНОВАЦИИ ВО ЗДРАВСТВЕНАТА И СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА ВО РУРАЛНИТЕ СРЕДИНИ – НОВИ ПРИСТАПИ ВО МАКЕДОНИЈА

Европскиот центар за социјални работи и заштита на потрошувачите од Виена, Австрија и општина Кривогаштани организираа дводневна конференција на тема „Иновации во здравствената и социјалната зашти-

та во руралните средини – нови пристапи во Македонија“. Како поканет субјект, „Мобилност Македонија“ беше претставувана од „Мобилност Битола“ со четири члена: претседателот прим. д-р Нико Јанков и членовите на Управниот одбор – Фанче Георгиевска, Сотир Јоновски и Живко Петровски.

ОД ОКТОМВРИ НА АВТОПАТ СО ЕЛЕКТРОНСКИ КАРТИЧКИ

На конференцијата се работеше во две сесии, на 6 и 7 јуни, во просториите на општина Кривогаштани. Настанот го отворија аташето при министерството за труд на Австрија, Хералд Фугер и градоначалникот на Кривогаштани, Тони Заткоски, а модератор и излагач на материјата беше извршниот директор на Европскиот центар за социјални работи и заштита на потрошувачите, Каи Лајксенринг.

Основната тема е здравствената и социјалната заштита во руралните средини со осврт на стратегијата на Република Македонија за развој до 2020 година, сите предизвици со кои ќе се соочуваат корисниците, вклучу-

вајќи ги и лицата со инвалидност, можностите за координирана акција на државните, локалните (комерцијални и непрофитни даватели на услуги) професионалци и граѓани со цел услугите да се добијат во вистинско време и вистинско место (превентивен пристап). Во богатата дискусија, нашите членови имаа можност да ги изложат напорите на „Мобилност Македонија“ при откривање, зачленување и активирање на членови од руралните средини и отворање на истурени канцеларии во руралните подрачја. За нашето учество добивме и сертификати.

Сè на сè, една добро осмислена и организирана активност. Нашите надежи се дека во соработка со институциите на државно и на локално ниво, при добивање на реални податоци и со добра желба, многу нешта што се недостапни да станат пријатна реалност. (Фотографии: Иновации.

Др.Нико Јанков

Почнувајќи од 01.10.2016 година, правото на ослободување од плаќање патарина ќе може да се реализира на наплатните станици единствено со персонализираната бесконтактна картичка. Лицата ослободени од плаќање на патарина мораат со себе да ја имаат оваа картичка и членската книшка од здружението каде што членуваат, која е оверена од страна на Јавното претпријатие за државни патишта.

На персонализираната бесконтактна картичка (електронската картичка) видливо е напишано името и презимето на лицето и називот на сојузот каде што членува. Електронската картичка ги содржи сите податоци од лицето што е ослободено од плаќање патарина како што е адреса на живеење, регистрација на возилото и тип и марка на возилото. Овие податоци ги гледа вработеното лице на наплатната станица кога картичката ќе ја помине на електронскиот уред.

Согласно со член 69, точка 10 од Законот за јавните патишта и Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 52/2009 и 124/2010), Државниот инспекторат преку државните инспектори за патишта се овластени да вршат надзор и контрола на наплатата на патарина.

Во случај на злоупотреба на картичката и членската книшка во член 79, точка 3 од Законот за јавните патишта и Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 52/2009 и 124/2010) предвидена е глоба во износ од 100 до 300 евра во денарска противвредност, на корисникот на патот, кој е должен во текот на движење на патот да ја покаже електронската картичка и членската книшка на овластено лице определено со закон.

Врз основа на член 66 од Законот за јавните патишта и член 9 и член 16 од Законот за изменување и дополнување на Законот за јавните патишта („Службен весник на Република Македонија“ бр. 84/2008, 52/2009 и 124/2010) се ослободуваат од плаќање патарина:

Возилата на лица заболени од дистрофија, мултиплекс склероза, церебрална парализа, параплегија, хемиплегија, квадриплегија, детска парализа (полиомелитис), слепите лица со оштетување на видот над 90%, лица на дијализа и лица со ампутација на рака или нога со признато телесно оштетување над 80%, утврдено со акт на надлежна комисија на Фондот за пензиско и ипвалидско осигурување на Македонија.

С.П.

28-МИ РЕПУБЛИЧКИ СПОРТСКИ ИГРИ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА

Во Струга и Охрид, од 02-05.06.2016 година се одржаа 28-те Републички спортски игри на лица со телесен инвалидитет на Македонија, во организација на Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија - Мобилност Македонија и коорганизација на Националната федерација за спорт и рекреација на инвалидите на Македонија - Македонскиот параолимписки комитет. Игрите финансиски беа подржани од Министерството за труд и социјална политика во рамките на средствата за финансирање кои ги прима сојузот на годишно ниво.

На игрите, поред преку 90 домашни натпреварувачи, учествуваше и петчлена делегација од Босна и Херцеговина (атлетика и стрелаштво) и 4 натпреварувачи од Република Бугарија (пинг понг и стрелаштво).

Натпреварувачите беа сместени во хотел Галеб во Струга, а спортовите од програмата се одвиваа: стрелаштвото на стрелиштето „Бејбунар“ во Охрид, пинг-понгот во спортската сала при ОУ „Маршал Тито“ во Струга и атлетика на спортскиот комплекс „Биљанини извори“ во Охрид.

Комплетни резултати:

СТРЕЛАШТВО

Воздушен пиштол

	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	5	6	Збир
1	Оливера Наковска-Бикова	Битола	93	95	93	96	96	99	572
2	Ванчо Каранфилов	Скопје	88	98	91	92	91	93	553
3	Александар Јовановски	Скопје	90	88	91	88	89	88	534
4	Михајло Михајлов	Кавадарци	73	74	75	88	80	75	465

Воздушна пушка жени

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Елизабета Тодоровска	Куманово	79	85	72	86	322
2	Наташа Црвенковска	Битола	54	56	72	74	256
3	Шухра Зукановиќ	БиХ	16	32	43	36	127
4	Едина Алагик	БиХ	17	28	24	8	77

Воздушна пушка мажи

	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Небојша Пејоски	Струга	87	84	81	87	339
2	Васко Стефановски	Битола	75	85	88	87	335
3	Новча Тодоровски	Куманово	83	86	79	86	334
4	Зоран Јовановски	Струмица	78	78	84	85	325
5	Стеван Ангелески	Прилеп	65	82	73	80	300
6	Имер Сефери	Скопје	70	68	70	65	273
7	Авдо Исмаилов	Струмица	66	72	61	55	254
8	Тони Митровски	Скопје	52	70	58	66	246
9	Зоран Марацинов	Кочани	26	24	21	38	109
10	Ефтимчо Атанасовски	Кочани	14	15	18	15	62

Воздушна пушка со сталак микс

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Дејан Танески	Охрид	88	84	78	85	335
2	Никола Ѓуровски	Битола	76	83	84	85	328
3	Рефик Ибрагик	БиХ	81	74	77	74	306
4	Ангел Манолов	Бугарија	69	36	61	53	219

АТЛЕТИКА

Жени Ф37-Ф46 и општа

	Име и презиме	Класа	Град	Ѓуле	Диск	Копје	Поени
1	Нада Цветковска	Ф46	Куманово	7,19	16,42	14,84	1386
2	Љиљана Мицовска	Ф46	Кочани	7,33	15,88	12,6	1323
3	Силвана Трајковска	општа	Скопје	6,75	13,56	15,8	1308
4	Лидија Успрцова	Ф42	Штип	4,63	12,82	8,75	1215
5	Нада Илиоска	општа	Кичево	6,02	12,67	12,93	1149
6	Лидија Вељановска	општа	Битола	5,47	13,54	11,7	1090
7	Снежана Јанева	Ф44	Битола	5,05	11,41	10,8	1012
8	Наташа Црвенковска	општа	Битола	4,29	14,13	9,87	957
9	Иванка Колева	општа	Велес	4,42	10,23	11,2	911
10	Јасмина Стојановска	општа	Скопје	5,06	9,8	9,27	902
11	Тања Ристеска	Ф37	Прилеп	3,36	8,61	5,94	871
12	Олга Ристовска	општа	Скопје	4,07	10,74	9,62	852
13	Љубица Манчева	Ф44	Радовиш	4,73	9,79	7,17	844
14	Јулијана Ристеска	општа	Кичево	4	9,75	8,9	803
15	Мара Ошавковска	општа	Дебар	3,92	9,64	8,15	774

Жени Ф54-Ф58

	Име и презиме	Класа	Град	Ѓуле	Диск	Копје	Поени
1	Елена Давитковска	Ф55	Кратово	4,11	10,2	7,53	1307
2	Ивона Грујоска	Ф56	Тетово	4,14	9	6,16	1150
3	Едина Алагик	Ф54	БиХ	2,89	5,78	5	1149
4	Аиса Рамик	Ф56	БиХ	3,52	6,9	5,97	986
5	Елизабета Тодоровска	Ф55	Куманово	3,30	6,07	5,37	930
6	Шухра Зукановик	Ф55	БиХ	3,13	5,59	4,57	846

Мажи Ф37-46 и општа

	Име и презиме	Класа	Град	Ѓуле	Диск	Копје	Поени
1	Александар Талески	Ф46	Гевгелија	9,94	25,82	36,37	1683
2	Митко Орданов	Ф44	Кавадарци	9,44	27,46	26,4	1582
3	Дејан Ѓорѓиевски	Ф44	Струга	8,51	28,18	21,74	1451
4	Димче Алексовски	Ф46	Штип	9,42	20,44	28,78	1429
5	Горан Димчевски	Ф42	Битола	7,46	13,95	24,74	1363
6	Имер Сефери	Ф44	Скопје	8,15	22,55	23,83	1363
7	Николчо Пеев	Ф37	Гевгелија	7,49	21,2	19,88	1323
8	Савре Бојковик	Ф44	Куманово	8,15	22,6	20,62	1305
9	Миле Ачески	Ф46	Прилеп	7,58	22	24,95	1282
10	Ефтимчо Атанасовски	општа	Кочани	8,27	20,37	23,88	1277
11	Дарко Спирковски	Ф44	Битола	7,32	19,73	21,38	1214
12	Зоран Трајановски	општа	Скопје	7,57	16,97	25,2	1192
13	Тони Митровски	Ф44	Скопје	7,22	19,37	18,74	1153
14	Васко Тушевски	Ф44	Струга	7,36	20,83	16,51	1148

15	Панче Атанасовски	Ф46	Велес	6,98	17,27	20,33	1082
16	Димче Јанев	Ф46	Радовиш	7,53	17,69	15,82	1052
17	Ала Белкија	Ф44	Струга	5,7	16,48	17,75	986
18	Анче Данев	општа	Кочани	5,11	11,7	14,64	771
19	Атли Горенца	Ф46	Дебар	4,66	11,7	9,76	664

Мажи Ф53-Ф58

	Име и презиме	Класа	Град	Ѓуле	Диск	Копје	Поени
1	Зоран Јовановски	Ф55	Струмица	6,24	13,17	12,56	1280
2	Рефик Ибрагиќ	Ф54	БиХ	4,04	10,62	9,5	1162
3	Игор Димитриев	Ф56	Струмица	5,93	12,68	11,37	1152
4	Спасе Коцев	Ф55	Радовиш	4,47	11,3	9,23	973
5	Пецо Петковски	Ф56	Скопје	4,47	10,65	10,14	940
6	Трајко Стојановски	Ф57	Прилеп	4,73	11	11,79	892
7	Теуфик Зукановиќ	Ф56	БиХ	4,3	9,97	9,23	882
8	Небојша Пејовски	Ф58	Струга	5,54	14,5	10,87	873
9	Авни Хисмани	Ф56	Тетово	4,19	8,55	9,89	854

ПИНГ ПОНГ

Класи 6-10 жени

1. Лилјана Моцевска-Кочани
2. Олга Ристовска-Скопје
3. Наташа Црвенковска-Битола
4. Магдалена Делова-Кавадарци
5. Тања Ристеска-Прилеп

Класи 3-5 мажи

1. Трајче Стојановски-Скопје
2. Ристо Фотевски-Скопје
3. Зоран Јовановски-Струмица
4. Илчо Кангов-Гевгелија
5. Игор Димитриев-Кочани

Класи 6-8 мажи

1. Рубинчо Ристески-Прилеп
2. Стефанов-
3. Ташч-Бугарија
4. Игорчо Постолов-Струмица
5. Тони Митревски-Скопје
6. Марјан Зафировски-Скопје
7. Ф.Демири
8. Томи Јаневски-Скопје
9. Николов
10. Васко Стефановски-Битола
11. Николчо Делов-Кавадарци
12. Трпковски

Класи 9-10

1. Страшко Коцевски-Куманово
2. Небојша Ташиќ-Куманово

3. Митко Сотировски-Охрид
4. Трајановски
5. Дејан Алексовски-Скопје
6. Дејан Георгиевски-Скопје
7. Тоде Арсов-Штип
8. Атли Горенца -Дебар

Беа поделени 15 комплети медали од кои 3 интернационални. Медалите ги поделија Софка Прчева-генерален секретар на Мобилност Македонија и Драган Дојчиноски-генерален секретар на Македонскиот параолимписки комитет.

Во рамките на игрите се одигра и меѓународен двомеч во пинг понг помеѓу Македонија и Бугарија во класи 7-8. За екипата на Македонија настапија Томи Јаневски, Игорче Постолов и Марјан Зафировски кои загубија со 3:0 од колегите од Бугарија, Бранимир Стефанов и Џејхан Ташч.

Исто така, на стадионот на ФК „Караорман“ во Струга, се одигра ревијален натпревар во мал фудбал помеѓу екипите на Мобилност Македонија и на легендите на ФК „Пелистер“. Натпреварот заврши 4:4 во регуларниот дел. Најсрдечно и најискрено им се благодарваме на ветераните и легендите на ФК „Пелистер“ (воедно и легенди на македонскиот фудбал), за прекрасниот спортски настан, дружењето и пружената рака на поддршка.

Б.Јовановски

МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА

Националниот совет на инвалидските организации на Македонија (НСИОМ), како кровна организација чија членка е и нашиот сојуз Мобилност Македонија, на 08.07.2016 година потпиша Меморандум за соработка со Центарот за ортотика и протетика „Славеј“ АД Скопје. Меморандумот го потпишаа генералниот директор на „Славеј“ АД Скопје, Горан Чаловски и раководителот на службата на НСИОМ, Драган Дојчиноски.

Како првична соработка, во рамките на содржината на меморандумот, Центарот за ортотика и протетика „Славеј“ АД Скопје ќе вложи сопствени средства за целосно реновирање на дел од санитарниот јазол кој се

наоѓа во приземјето на ДХО „Даре Џамбаз“, пред се наменет за лицата со потешок телесен инвалидитет.

НСИОМ ќе отстапи дел од својот простор за изложување на рекламен простор на Центарот за ортотика и протетика „Славеј“ АД Скопје, кој всушност е палета на ортопедски помагала кои ги користат нашите членови.

Исто така, Центарот за ортотика и протетика „Славеј“ АД Скопје донираше средства за опремување на параолимпискиот тим на Република Македонија кој учествуваше на Параолимписките игри во Рио 2016 година.

Б.Јовановски

РЕШЕН ПРОБЛЕМОТ СО ИЗДАВАЊЕТО НА ПОТВРДИ ЗА ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПАРТИЦИПАЦИЈА НА ДЕЦАТА СО ИНВАЛИДНОСТ

Во соопштението на Министерството за труд и социјална политика е потврдено дека е решен еден голем проблем за родителите на децата со инвалидност кои се ослободени од партиципација при лекување. Досега оваа категорија на граѓани иако беа со закон ослободени од партиципација при лекување, мораа истата да ја плаќаат само затоа што Фондот за здравствено осигурување и Министерството за труд и социјална политика си ја префрлуваа одговорноста која институција да им ја издаде потребната потврда.

Согласно со Законот за социјалната заштита, децата со инвалидност, корисниците на постојана парична помош, лицата сместени во установи за социјална заштита и во друго семејство и лицата со интелектуална попреченост без родителска грижа, ќе можат да го остварат правото на ослободување од партиципација при лекување многу поедноставно и поефикасно.

Со заеднички договор помеѓу Фондот за здравствено осигурување и Министерството за труд и социјална политика беа изготвени и до центрите за социјални работи доставени осум унифицирани потврди за статусот на корисникот. Со тоа се обезбеди поедноставно и поефикасно остварување на правото на ослободување од партиципација и се надмина недоразбирањето која институција ги издава потврдите. Сега центрите за социјална работа во зависност од тоа дали корисникот е здравствено осигуран преку Министерството за труд и социјална политика или по друг основ, се задолжени да издаваат потврда согласно основот на осигурување.

Ова значи дека едниот вид на потврда ќе се издава на децата со инвалидност, корисниците на постојана парична помош, лицата сместени во установи за социјална заштита и во друго семејство и лицата со интелектуална попреченост коишто се без родителска грижа, кои како корисници се здравствено осигурени преку Министерството за труд и социјална политика, во која ќе биде нагласено дека истите се ослободени од партиципација

и средствата за партиципација ќе бидат наплатени од Министерството.

Вториот вид на потврда ќе се издава на корисници кои се здравствено осигурени по други основи. За овие корисници центрите за социјални работи ќе издаваат потврда дека се корисници на конкретното право и дека потврдата се издава за да послужи за ослободување од партиципација за здравствени услуги која целосно ја покрива Фондот за здравствено осигурување.

С.П.

ЈАВЕН ПОВИК ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕ ПО ОДНОС НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕФУНДИРАЊЕ НА СРЕДСТВА ПЛАТЕНИ КАКО ЦАРИНСКИ ДАВАЧКИ, ДАНОК НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ И АКЦИЗА ЗА НАБАВКА НА ПАТНИЧКИ АВТОМОБИЛ ЗА ЛИЦА СО НАЈМАЛКУ 80% ИНВАЛИДНОСТ НА ДОЛНИТЕ ЕКСТРЕМИТЕТИ, ЛИЦА СО УМЕРЕНА, ТЕШКА И ДЛАБОКА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ПОПРЕЧЕНОСТ, ЗА ПОТПОЛНО СЛЕПИ ЛИЦА СО ПРИДРУЖНИК И ЗА ПОТПОЛНО ГЛУВИ ЛИЦА ЗА 2016 ГОДИНА

Министерството за труд и социјална политика согласно Програмата за изменување на програмата за рефундирање на средства платени како царински давачки, данок на додадена вредност и акциза за набавка на патнички автомобил за лица со најмалку 80% инвалидност на долните екстремитети, лица со умерена, тешка и длабока интелектуална попреченост, за потполно слепи лица со придружник и за потполно глуви лица за 2016 година (Службен весник на Република Македонија бр.6/16 и Службен весник на Република Македонија бр.120/16) објави јавен повик за поднесување на барање за рефундирање на средства платени како царински давачки, данок на додадена вредност и акциза за набавка на патнички автомобил. Барањето може да се поднесе од страна на лицето со инвалидност, негов родител или старател најдоцна до 30 септември 2016 година.

Барањето со потребната документација се поднесува преку надлежниот центар за социјална работа до Комисијата за рефундирање на средства за набавка на патнички автомобил формирана во рамки на Министерството за труд и социјална политика.

Кон барањето се поднесува следната документација:

-Наод, оценка и мислење од надлежна комисија за утврдено телесно оштетување од најмалку 80% на долните екстремитети, за утврдена умерена, тешка и длабока ментална попреченост, за потполно слепило и потполна глувост (или копија од документот заверена на нотар),

-Примерок или заверена копија од царинска декларација не постари од 12 месеци од денот на подмирување на царинските давачки и акцизи при увоз на патнички автомобил, издадени од царински орган.

-Доказ за платен данок на додадена вредност при набавка на патничкиот автомобил,

-Наод и мислење за друг член на семејството со инвалидност (или копија од документот заверена на нотар),

-Потврда за остварени приходи од Управата за јавни приходи за претходната година,

-Потврда за редовен студент (доколку лицето е студент),

-Потврда за заснован работен однос (доколку лицето е во работен однос),

-Потврда за регистриран активен барател на работа (доколку лицето е невработено лице).

Б.Јовановски

РАБОТЕН СОСТАНОК СО ДУБАИ КЛУБ НА СПОРТИСТИ СО ИНВАЛИДНОСТ

На 20.05.2016 година во ДХО „Даре Цамбаз“ беше одржан работен состанок со претседателот на Клубот на спортисти со инвалидност од Дубаи, Тани Јума и негови соработници од Македонија. На работниот состанок присуствуваа: Бранимир Јовановски-претседател на Мобилност Македонија и на Одборот за параолимписки игри при НФСРИМ-МПК, Драган Дојчиноски-генерален секретар на Македонскиот параолимписки комитет,

Софка Прчева-генерален секретар на Мобилност Македонија, Тани Јума-претседател на клубот од Дубаи, Софијан Абделбари-тренер во клубот по атлетика, како и нивните соработници од Македонија, доктор Маан Махмалат и Мирослав Кушовски.

Во пријатна работна атмосфера Бранимир Јовановски ги презентира целите и задачите, како и работата, активностите и успехите на Македонскиот параолимписки комитет и на Мобилност Македонија, додека Тани Јума ја претстави работата, активностите и успехите на Клубот од Дубаи, но и на Параолимпискиот комитет на Обединетите Арапски Емирати. Тани Јума истакна дека е задоволен од соработка и можноста што им ја пруживме

нивните спортисти во атлетика да тренираат на атлетскиот стадион на АРМ. Тие во Македонија остануваат до крајот на мај, а потоа заминуваат на натпревар и подготовки во Брно, Чешка, за да се вратат повторно во Македонија, поточно во Охрид во месец август на завршни подготовки пред заминувањето на Параолимписките игри во Рио годинава.

Претстои продлабочување на соработката и можност на нивна покана и со нивна целосна финансиска поддршка наша спортска екипа да учествува на некој

спортски настан во нивна организација во Емиратите. Првичниот контакт беше и повеќе од задоволувачки и побуди интерес кај двете страни за соработка, ширење на пријателство и почит меѓу спортистите без оглед на нивната националност, религија и вероисповед.

Спортови кои се развиени во Клубот од Дубаи се: кревање на товар (бенч), атлетика, боќање, стреличарство (со лак и стрела) и кошарка во колички. Со оглед на разликата во спортовите кои ние ги практикуваме, очигледна е можна соработката во атлетика, меѓутоа само под услов нашите спортисти да постигнат спортски резултати приближни до минималните норми за учество на големи светски спортски настани.

Б.Јовановски

РАБОТНА ПОСЕТА НА МАКЕДОНСКИОТ ПАРОЛИМПИНСКИ КОМИТЕТ СО АКАДЕМИК ДР ЖАН МИТРЕВ ВО СПЕЦИЈАЛНАТА БОЛНИЦА ФИЛИП ВТОРИ

Специјална болница

ФИЛИП ВТОРИ

Годинава во Рио Де Жанеиро - Бразил ќе се одржат 31-ви Олимписки и 15-ти Параолимписки игри.

Терминот на одржување на Параолимписките игри е од 07 - 18. 09. 2016 година. Република Македонија на Параолимписките игри во Рио ќе ја претставува шест члена делегација од кои: еден шеф на мисија, двајца спортисти, еден тренер во спортско стрелаштво, еден доктор и еден помошник тренер. Нашиот параолимписки тим се состои од спортисти кои ќе се натпреваруваат во спортско стре-

лаштво во дисциплините: воздушен пиштол, спорт пиштол и пиштол слободен избор. Параолимпискиот тим на Р. Македонија заминува за Бразил на 30. 08. 2016 г. После еднонеделно привикнување и подготвителни тренинзи, следи започнувањето со свечено отварање на Параолимписките игри на 07. 09. 2016г.

Параолимпискиот тим на Р.Македонија на Параолимписките игри во Рио Де Жанеиро-Бразил 2016 г. ќе го сочинуваат:

Драган Дојчиноски, шеф на мисија, генерален секретар на Македонскиот Параолимписки Комитет, кој оваа функција ја обавуваше и на Параолимписките игри во Пекинг 2008 и Лондон 2012.

Оливера Наковска-Бикова, спортист, освојувач на златен медал од Параолимписките игри во Лондон 2012 г. во дисциплината воздушен пиштол со постигнат светски и параолимписки рекорд, спортистка која во својата

богата меѓународна кариера од 2000 година и денес има освоено преку 40 меѓународни медали меѓу кои: Европска шампионка од 2001, светска вицешампионка од 2006, трета на светските првенства 2010 и 2014 година, победничка на повеќе Светски купови и апсолутна рекордерка на Македонија со 384 кругови. Освоила бројни титули и признанија меѓу кои: Најдобар спортист на Македонија за 2012, Национално признание за афирмација на Република Македонија за 2012 и многу други.

Ванчо Каранфилов, спортист, освојувач на сребрен медал од Параолимписките игри во Атина 2004 во дисциплината воздушен пиштол со изедначен европски рекорд, спортист кој во својата богата меѓународна кариера од 1996 година и денес има освоено преку 50 меѓународни медали меѓу кои: европски шампион од 2001, светски вицешампион од 1998, трет на светското првенство 2002, победник на повеќе Светски купови, учествувал на Параолимписки игри во Сиднеј 2000, Атина 2004, Пекинг 2008, Лондон 2012. Освоил бројни титули и признанија меѓу кои: Најдобар спортист на Македонија за 2004, Великан на Македонскиот Олимписки комитет 2004, Национално признание за афирмација на Република Македонија за 2008 и многу други.

Бранимир Јовановски, тренер, кој како спортист е освојувач на златен медал од Параолимписките игри во Барселона 1992 во дисциплината воздушен пиштол со постигнат светски и параолимписки рекорд, личен тренер на Оливера Наковска-Бикова (со која го повтори својот успех од пред 20 години, овојпат како тренер) и на Ванчо Каранфилов од почетокот на нивните кариери и денес. Како спортист во својата меѓународна кариера од 1990 година и денес има освоено преку 50 меѓународни медали, учествувал како спортист на Параолимписки игри во Барселона 1992, Атланта 1996, Сиднеј 2000 и Атина 2004 и на сите бил во финале меѓу најдобрите осуммина. Како тренер учествувал на Параолимписките игри во Сиднеј 2000, Атина 2004 Пекинг 2008, Лондон 2012. Освоил бројни титули и признанија меѓу кои: Најдобар спортист на Македонија за 1992, Великан на Македонскиот Олимписки комитет 2002, Национал-

но признание за афирмација на Република Македонија 2008, Најдобар тренер на Македонија за 2012 и многу други.

Др. Елвис Алексовски, доктор на параолимпискиот тим, претседател на Комисијата за анти-допинг при Македонскиот Параолимписки Комитет од 2008 Д-р. Елвис Алексовски е специјалист анестезиолог, реаниматолог, интезивист, вработен во Специјалната Болница по хируршки болести Филип Втори во Скопје, која даде сериозна, професионална логистика на Македонскиот параолимписки тим на Параолимписки Игри во Рио оваа година. Д-р.Елвис Алексовски е сертифициран од меѓународниот ПАРАОЛИМПИСКИ КОМИТЕТ во антидопинг логистиката на Параолимписките игри, поседувајќи соодветен сертификат за тоа. Академик Др.Жан Митрев го одобри учествувањето на д-р Елвис Алексовски во Параолимпискиот тим од 30.08-21.09.2016 и ја организира комплетната логистика која СБХБ Филип Втори ја даде на Параолимпискиот тим кој ја преставуваше Р.Македонија на Параолимписките Игри во Рио Де Жанеиро во Бразил оваа година.

Александар Келешов, помошник тренер, професор по физичко образование и кондиционен тренер, работел со параолимпијците како помошник тренер со Бранимир Јовановски во период од 1998-2003, учесник на Параолимписките игри во Сиднеј 2000 на Светските првенства во Сантандер, Шпанија 1998 и во Сеул, Кореја 2002, на бројни Светски купови. Заради професионална зафатеност во периодот од 2003 до денес не патувал со репрезентацијата, меѓутоа е постојан консултант на тренерот Бранимир Јовановски, особено во делот на физички подготовки на спортистите.

„На нашиот параолимписки тим му посакуваме спортски успеси од највисок ранг, освојување на највисоки одличја,а на докторот на тимот што помалку професионален ангажман со нашите спортисти.СБХБ ФИЛИП ВТОРИ со овој ангажман уште еднаш ја покажа својата определба за сериозна подршка на врвниот спорт,за професионална, сериозна и безпоштедна борба за најскапите човекови вредности ,како што се здравјето и животот.Логистиката која ќе биде пружена на спортистите и целиот Параолимписки тим е уште една потврда за високиот хуманизам кој го поседува Академик Др.Жан Митрев.За сето тоа од срце Ви благодаруваме.” истакнаа претставниците на Македонскиот параолимписки комитет на денешната средба.

Б.Јовановски

ЈАНЕ И ЛИФТОТ

Во Мобилност Скопје членува едно младо симпатично дете, кое зрачи со позитивна енергија, активно и атрактивно, секогаш на мета на фоторепортерите дали

при отворање на адаптирани инклузивни детски игралишта, или на разни забави и театарски претстави, дури и пред ТВ камерите на УЕФА со репрезентативците на Република Македонија во фудбал, пред натпреварот Македонија-Белорусија. Тоа е нашиот Јане Велковски.

Е токму на Јане, на 25.09.2016 (во неделата)

на враќање од роденденска забава од игротеката во МКЦ во Скопје, му се случи немил настан со лифтот кој за среќа нема посериозни физички последици по Јане. При влегувањето во лифтот, истиот неконтролирано тргна надолу пред Јане и мајка му да влезат во него, односно додека само предните тркала од електромоторната количка која тежи стотина килограми штотуку згзале на платформата. Такво нешто не може да се случи доколку лифтот е исправен. Исплашени и тој и мајка му, успеале некако тој да се задржи со рачињата за странич-

ниот дел од платформата на лифтот, додека мајка му со сета сила ја тегнела количката наназад да не се струполи нанапред сосе Јане, кој пак за среќа бил врзан со појас, инаку сигурно би се струполил пред количката и би се повредил.

Мајка му, Деница Велковска, објави на нашата фејсбик страница:

„Тоа што му се случи на мојот син Јане можеше да помине незабележано! Но една новинарка се заинтересира да ја објави случката во весник за да се предупредат надлежните за сериозноста на настанот, и истата не е ни удостоена да добие одговор од МКЦ на прашања-

та кои се од круцијално значење за да не се повтори! Тоа ме погоди од повеќе аспекти:

1. Сакаат да се скрије, да не се дознае?
2. Мислат дека е ситна работа да биде загрозен живот на дете, само ради тоа што “извлекло жива глава”?
3. Да не се опоменат сите, па да се случи и на друг, може и полошото?
4. Да трошат на друго (со респект кон сработеното), а да заштедат на одржување на лифтот и да се убие некој е во ред?
5. Да го сакаме МКЦ, а да не се грижиме за безбедноста на сите посетители е доволно?
6. По доживеан страв од замалку паѓање “како од отворен прозорец на спрат” мислат дека се продолжува како ништо да не било!?!?
7. Каде живееме!!?!

Дај Боже да можат секогаш скали да употребуваат и никогаш лифт да не им е неопходен, само тоа ќе им посакам! И да се засрамат малку за ваквата ароганција! Се друго се надевам ќе се реши службено. Нека им биде “Бела ноќ”-та, од кога го запечатија лифтот и воедно оневозможиле посетата на сите лица со инвалидски колички“.

Се надеваме дека случката објавена во „Утрински весник“ на 27.09.2016 година под наслов „Лифтот за инвалиди во МКЦ е опасен по живот!“ допрела и до вас, драги читатели и дека подетално сте запознаени со истата. Му посакуваме на Јане да се опорави целосно, пред се да го потисне и надмине стравот кој неминовно му се всадил во „умното главче“ што е можно поскоро, а надлежните да не преминат преку случката бегло, да ја поднесат одговорноста, итно да го поправат лифтот за да им овозможат пристап на лицата со инвалидност во МКЦ и никогаш повеќе да не го остават без сервисирање.

А, дали само МКЦ? Се прашувам дали и останатите лифтови низ јавните институции и стамбените згради редовно и стручно се сервисираат, кога постојано читаме или слушаме за дефекти кои дури земаат и човечки животи. Во Република Македонија живеат луѓе, еднакви со другите (барем на хартија) кои за премостување на висински разлики мораат да користат исклучително лифт, кои за движење користат исклучително инвалидска количка, кои според сите меѓународни Конвенции имаат право на независно движење и уживање на потполна слобода во движењето. Сервисирањето на лифтовите чини одредени средства, но дали тие средства чинат повеќе од еден човечки живот? Дали е остварување на право на слобода на движење користење на несервисираан лифт со ризик за повреда!!!?

Нека случката со Јане послужи како апел од Мобилност Македонија до надлежните државни институции и инспекциски органи за спроведување на сериозна контрола на исправноста на лифтовите и доследно спроведување на пропишаните мерки за безбедност. Па колку чини, да чини....

Б.Јовановски

ДЕФИЛЕ НА ШИРОК СОКАК И РАБОТИЛНИЦА НА ТЕМА „ПРИСТАПНОСТ КОН КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО“

Во Битола, на Широк сокак, пред Магизата и во малата сала во Центарот за култура – Битола, беше успешно изведена комбинирана манифестација во заедничка организација на „Мобилност Битола“, Завод и музеј – Битола, Центар за култура – Битола, „Мобилност Македонија“ и „Медикус хелп“ од Скопје. Идејата водилка при планирањето на овој проект беше пристапноста до

културното наследство, односно како патината на материјалното и духовното творештво да се доближи кон лицата со инвалидност. Нашите заложби за сите идеи да ги претвориме во практична и остварлива реалност вродија со плод.

Имено, на 12 јуни 2016 година, во 10.00 часот на плоштадот „Магнолија“, пред повеќе електронски и пишани медиуми се промовираше соработката за остварување на зацртаните цели. Веднаш по изјавите за медиумите, стручни лица од „Медикус хелп“ презентираа помагала за совладување на бариерите, како што се монтажна рампа и „гасеничар“, а презентацијата остави поволен впечаток кај присутните, кои потоа продолжија со традиционалното дефиле на Широк сокак, со кое ја запознаваме јавноста за нашата положба и цели.

Главниот дел од настанот беше работилницата на тема „Пристапност кон културното наследство“, која се одржа во малата сала на Центарот за култура – Битола. Воведниот збор го имаше претседателот на „Мобилност

Битола“, прим. д-р Нико Јанков, а потоа следеа експертските излагања на претседателот на „Мобилност Македонија“, Бранимир Јовановски и програмскиот директор на Завод и музеј – Битола, д-р Ирена Ружин. Мајсторството на излагачите не ги остави рамнодушниту медиумите, кои го регистрираа и овој сегмент од манифестацијата, во чии рамки беше потпишан и меморандум за соработка меѓу нашето здружение и Завод и музеј – Битола.

Со ова „Мобилност Битола“ повторно доживува силна афирмација за поддршка во остварувањето на статутарните и програмски цели, а нам ни останува да изразиме огромна благодарност и почит за поддршка-

та од општина Битола и претседателката на Советот, проф. д-р Силвана Ангелевска, директорот на Завод и музеј – Битола, Зоран Алтипармаковски, директорот на Центарот за култура – Битола, Борче Димитровски, директорката на „Медикус хелп“ од Скопје, Слободанка Ханџиска и, секако, претседателот на „Мобилност Македонија“ и на Националното координативно тело (НКТ), Бранимир Јовановски.

По завршувањето на овој исклучителен настан, организаторот обезбеди дружење во ресторанот „Корзо“.

Др.Нико Јанков

ЗА ПРВ ПАТ ВО МАКЕДОНИЈА ОБЕЛЕЖАН МЕЃУНАРОДНИОТ ДЕН НА ЛИЦАТА БОЛНИ ОД МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА

Здружението на лица со телесен инвалидитет „Мобилност Скопје“, оваа година за прв пат го одбележа Меѓународниот ден на лицата заболени од мултиплекс склероза на 25 мај, ден кој од 2009 година официјално е прифатен во светот како ден на мултиплекс склероза.

Настанот се одржа на плоштадот „Македонија“ под мотото „Имаме мултиплекс склероза, но таа не нема нас“. На настанот присуствуваа дел од членовите на Здружението, се делеа летоци со кратки информации за болеста, а присутните беа облечени во портокалови маици на кои беа испечатени пораки: „Јас можам сè“, „Не сум мрзлив, имам мултиплекс склероза“, „Не сум пијан, имам мултиплекс склероза“. На овој начин лицата кои боледуваат од мултиплекс склероза се обидоа да ја подигнат свеста на граѓаните за оваа тешка болест, односно „да не се осудуваат прерано луѓето кои не одат стабилно дека можеби не се под дејство на алкохол, туку се борат со ова сериозно заболување“.

Како најзначаен би се издвоил отворениот апел кој лицата заболени од оваа тешка болест го упатија до институциите, министерствата и фондовите, со кој се бара најновите и современи терапии кои се со поголема ефикасност да бидат пристапни до поголем број пациенти, со цел да не дојде до прогресија на болеста, туку на лицата заболени од мултиплекс склероза значително да им се олесни животот, справувањето со работните обврски, начинот на функционирање и секако придонесот во општеството. На тој начин би било овозможено овие лица да не бидат товар на државата, туку функционални, работоспособни и корисни граѓани.

Случувањата по повод Меѓународниот ден на лицата заболени од мултиплекс склероза го збогатија и присутните доктори од Клиниката за неврологија кои имаа обраќање до медиумите и ставија акцент на сериозноста на оваа болест која е проследена многу често со инвалидитет. Во светот се регистрирани 2,3 милиони пациенти со мултиплекс склероза, додека во Република Македонија таа бројка се движи околу 1.200. Алармантно е што бројот на заболени од мултиплекс склероза во земјава од година на година се повеќе се зголемува, се јавува кај помлади лица, односно од дваесеттата до четириесеттата година од животот, а најзагрижувачки е фактот што оваа болест се дијагностицира кај се помладата популација.

Посебна заслуга за успешноста на настанот имаа електронските и пишаните медиуми кои со нивниот ангажман и масовно присуство целосно го поддржаа одбележувањето на Меѓународниот ден на лицата заболени од мултиплекс склероза, а апелот упатен до надлежните институции го пренесоа на адекватен и достоинствен начин.

Веруваме дека гласот и пораката упатени од пациентите заболени од мултиплекс склероза допре до пошироката јавност, а беше слушнат и од ресорните органи на државата.

Ана Карајанова-Димитријева

ДОНАЦИЈА ОД ОПШТИНА КАВАДАРЦИ ЗА „МОБИЛНОСТ КАВАДАРЦИ“

Општината Кавадарци и годинава одлучи да додели скутери за своите инвалидизирани сограѓани, членови на Здружението на лица со телесен инвалидитет на Кавадарци „Мобилност Кавадарци“. Со ова локалната са-

моуправа излегува во пресрет на лицата со телесен инвалидитет кои имаат потреба од ваков вид на помагало.

Членовите на Управниот одбор на „Мобилност Кавадарци“, во меѓусебни консултации околу изборот на членови на кои треба да им се доделат донираните скутери, приоритет даде на лицата кои во моментот навистина имаат потреба од ова помагало.

Доделувањето на трите скутери се реализираше на 22 јули 2016 година, при што градоначалникот на општина Кавадарци, Александар Панов, свечено ги предаде скутерите на членовите на „Мобилност Кавадарци“: Михајло Михајлов, Васко Аризанов и Раде Ѓелов. Притоа истакна дека и во наредните години локалната самоуправа на Кавадарци ќе го задржи овој тренд, бидејќи годинава е трета година по ред како локалната самоуправа го доделува овој тип на помагало на лицата со телесен инвалидитет.

Доделувањето на скутерите беше проследено од електронските и печатените медиуми.

Славка Тошова

ОПШТИНА ВЕЛЕС СО ДОНАЦИЈА ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА „МОБИЛНОСТ ВЕЛЕС“

Во согласност со Програмата за активностите на Општина Велес во областа на социјалната заштита и активностите на Локалниот акциски план на лица со инвалидност – ЛАПЛИ, а со цел подобрување на квалитетот на живот на лицата со инвалидност, Општина Велес има предвидено финансиски средства за обезбедување на електромоторни инвалидски колички.

На 25 јули 2016 година градоначалникот Славчо Чадиов додели финансиски средства во висина од 250.000,00 денари на Здружението на лица со телесен инвалидитет на Велес „Мобилност Велес“ и на Здружението на лица со церебрална парализа, кои ќе овозможат да се подобри квалитетот на живот на двајца нивни членови.

Обезбедување на социјална заштита на лицата со инвалидност, подигање на социјалната сигурност и намалување на социјалната исклученост, се приоритет на Општината Велес. Следна активност на општинската администрација е обезбедување на возило за превоз на лицата со инвалидност, кое ќе биде сопственост на општината а ќе можат да го користат сите здруженија во општината.

Бидејќи социјалното вклучување на инвалидните лица најдобро се остварува преку обезбедување на достапност на социјалните услуги во заедницата, Општина Велес ќе направи напори ова возило во 2017 година да им биде достапно на здруженијата во општината.

Горан Здравков

КВАЛИФИКАЦИОНЕН НАТПРЕВАР ВО ШАХ

На 29.08.2016 година во просториите на Домот за хуманитарни организации „Даре Џамбаз“ се одржа квалификацискиот натпревар во шах на кој учествуваа членови од „Мобилност Скопје“: Благоја Симоновски, Хакија Меќиќ, Жарко Петковски, Зоран Стојановиќ, Душан Милошевиќ, Дејан Ѓорѓиевски, Дејан Пентанчески и Моме Ивановски. Судија на натпреварот беше Драган Дојчиновски. По одиграните три кола, квалификувани за државното првенство се: Благоја Симоновски и Хакија Меќиќ. Директно пласирани натпреварувачи кои ќе учествуваат на Државното првенство во шах се: Наум Абов, Ристо Фотевски, Мирослав Буцевски и Адем Неби.

АКТИВНОСТИТЕ НА „МОБИЛНОСТ СКОПЈЕ“ РАСПРЕДЕЛБА НА АПАРТМАНИТЕ

Апартманите кои минатата година ги купи „Мобилност Скопје“ и кои се адаптираа за движење на лицата со телесен инвалидитет, оваа година за првпат ќе можат да се користат за одмор и рекреација. Како што веќе ни е познато, станува збор за два апартмани кои се наоѓаат во Асамати на Преспанското Езеро.

Сезоната со користење на апартманите за одмор и рекреација за прв пат имаа можност да ја користат членовите од огранокот „Параплегија“ во мај. По случајниот избор на состанокот на Управниот одбор беа распоредени апартманите како ќе се користат. Како што веќе напоменав, први за користење се членовите од огранокот „Параплегија“ во мај, а во јуни членовите од огранокот „Церебрална парализа“, во јули членовите од огранокот „Мултиплекс склероза“, во август членовите од огранокот „Ампутација“ и во септември членовите од огранокот „Останати“. Членовите од огранокот „Детска парализа“ оваа година не можеа да ги користат апартманите бидејќи како месец на користење по случајниот избор е април. Исто така и членовите од огранокот „Дистрофија“ не можеа да ги користат апартманите бидејќи за нив октомври е месец за користење на истите. По одлуката на Управниот одбор ограноците ќе се ротираат за еден месец напред.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН НАТПРЕВАР ВО КВИЗ

На 14.09.2016 година во просториите на ДХО „Даре Џамбаз“ се одржа квалификацискиот натпревар во квиз на кој членовите од „Мобилност Скопје“ ги испробаа силите во знаење. Љубители на квизот од „Мобилност Скопје“ кои се пријавија на квалификацискиот натпревар беа следниве членови: Сретен Пејковски, Александар Стефановски, Александар Василевски, Јоле Ѓурчиновски, Страшо Смилковски, Ана Карајанова – Димитрушевска, Јелена Трајковиќ, Жарко Петковски, Томислав Попов, Невенка Ристовска, Дарко Стефановски, Зоран Марковски, Димитар Илиевски и Марјан Зафировски. Според постигнатите резултати од квиз-натпреварот се изготвија две екипи. Првата екипа на натпреварувачи ја сочинуваат: Зоран Јевремовиќ, Томислав Попов и Александар Стефановски, а другата екипа ја сочинуваат: Зоран Марковски, Христина Просковска и Јоле Ѓурчиновски.

Г.Ј.

МЕМОРАНДУМ НА СОРАБОТКА

На 20 јуни 2016 година претставници од нашето здружение предводени од претседателот на дистрофија, Жарко Петковски, присуствуваа во Лесковац на прослава организирана од страна на Здружението на дистрофичари од Јабланечкиот округ – Лесковац. На наше огромно задоволство, претседателот на Здружението на дистрофичари од Јабланечкиот округ – Лесковац, Гордана Стојановиќ, предложи Меморандум за соработка.

Здружението на дистрофичари од Јабланечкиот округ – Лесковац и Здружението на лица со инвалидитет од Скопје „Мобилност Скопје“ се договорија да соработуваат преку:

- меѓусебна размена на искуства и информации непосредно, електронски, преку печатени материјали и на друг начин;
- учество на трибини, работилници и слични манифестации организирани од двете страни;
- давање меѓусебна стручна и техничка помош.

Здружението на дистрофичари од Јабланечкиот округ – Лесковац и „Мобилност Скопје“ се договорија дека ќе ги остварат и сите други начини на меѓусебна соработка за кои ќе утврдат дека има потреба.

МАКЕДОНИЈА НА ПАРАОЛИМПИСКИТЕ

На петнаесеттите Параолимписки игри што се одржаа од 07.09.2016 до 18.09.2016 година во Рио де Жанеиро, Бразил, настапија 4.333 спортисти (2.663 мажи и 1.670 жени) од 159 држави (плус репрезентацијата на спортисти-бегалци) во 22 спортови од програмата на игрите. Беа доделени 528 комплети на медали, беа подобрени 220 светски и 432 параолимписки рекорди, продадени 2,15 милиони билети (86% од понудените на продажба) со што и самите игри го срушија рекордот и се впишаа како најуспешни во историјата.

Македонската репрезентација која настапи во Рио беше во состав: Оливера Наковска – Бикова и Ванчо Каранфилов – спортисти, Бранимир Јовановски – тренер, Драган Дојчиноски – шеф на мисија, Елвис Алексовски – доктор и Александар Келешов – помошник-тренер. Нашите спортисти од 05.09.2016 до 12.09.2016 година

ги придружуваше и амбасадорот на Република Македонија во Бразил, Ивица Боцевски, во улога на параолимписки аташе.

На 05.09.2016 година, во 10.00 часот, во Олимпиското село беше одржана церемонијата за добредојде на тимот од Република Македонија со кревање на знамето, интонирање на националната химна и размена на зборови за благодарност и подароци со градоначалникот на Олимпиското село.

Свеченото отворање на игрите се случи на популарната „Маракана“ на 07.09.2016 година. Пред преполниот стадион 55-та по ред продефилира и нашата репрезентација, а знаменосец беше нашиот најдобар спортист Оливера Наковска – Бикова. Прекрасната вечерна програма под назив „Срцето нема граници. Сите имаме срце“ беше постојано следена со френетични аплаузи, а дури ни дождот кој заврна пред самиот крај не успеа да ја намали убавината на настанот. Игрите за отворени ги прогласи претседателот на Бразил, Мишел Темер.

Првиот настап нашите спортисти го имаа на 09.09.2016 година во дисциплината воздушен пиштол. Најнапред, во 9.00 часот наутро по бразилско време настапи Оливера Наковска – Бикова во конкуренција на 19 жени. Се одеше според планот и со солиден резултат од 374 кругови, Оливера се пласира во финалето како третопласирана. Во самото финале, во кое се бришат резултатите од квалификациите и сите спортисти стартуваат од нула, по првите три истрели Оливера беше на првото место. „Мирисаше“ на медал и по втората се-

ИГРИ ВО РИО 2016 ГОДИНА

рија од три истрели кога Оливера го задржа високиот пласман, беше второпласирана. По осмиот истрел во финалето, на секои два истрели испаѓа по еден спортист. По осум истрели во финалето, прва борбите ги заврши како осмопласирана извонредната натпреварувачка од Иран, Алиех Махмудокордхеили, а нашата спортистка и натаму беше второпласирана. И тогаш, во само две-три минути мала деконцентрација и два кикса, Оливера истрела два (за неа слаби) погодоци и од второто место се спушти на седмото место за само 0,1 круг од шестопласираната, што практично во тој момент значеше и крај на натпреварот за неа. Штета, бидејќи беше подготвена да го брани медалот од Лондон 2012 година, а можеби токму тоа и беше преголемиот притисок кој не успеа да го издржи. Во подготвителниот период, сите финални борби кои ги стрелаше и резултатите кои ги постигнуваше беа повисоки резултатски од резултатот кој го донесе златниот медал на градите на втората Иранка во финалето Саре Јаванмардидодмани. Среброт го освои

Олга Ковалчик од Украина, а бронзата блесна на градите на Ајсегул Пеливанлар од Турција.

Од 12.00 часот, непосредно по завршувањето на финалето во категоријата жени, на огнена линија своето деби го имаше и нашиот втор натпреварувач Ванчо Каранфилов. Иако ова не беше омилена дисциплина на Ванчо, тој стрелаше извонредно, најдобро во целиот олимписки циклус и со резултат од 556 кругови го освои 16-то место во конкуренција на 32 натпреварувачи.

Вториот настап нашите спортисти го имаа во дисциплината спорт пиштол 25 метри на 11.09.2016 година. Ова е микс дисциплина (настапуваат мажи и жени во иста конкуренција) во која нашите спортисти ги освоија квотите за учество на Параолимписките игри. Дисциплина која на тренинзите во подготвителниот период „ветуваше“ влез во финале и за двајцата наши спортисти. Беа подготвени да се соочат со предизвикот и одлучно влегоа во борбата, меѓутоа во жарот на бор-

бата почна да преовладува желбата за висок пласман, па се случија неколку слаби погодоци и кај двајцата. На крајот од натпреварот, Оливера Наковска – Бикова со резултат од 558 кругови го зазема конечното 14-то место, а Ванчо Каранфилов со резултат од 542 круга го зазема конечното 24-то место, во конкуренција на 31 натпреварувач.

На 14.09.2016 година, последен натпреварувачки ден во спортско стрелаштво на Параолимписките игри во Рио 2016 година, настапија двајцата наши учесници во дисциплината – малокалибарски пиштол слободен избор 50 метри. Оваа дисциплина се смета за „кралска“ во пиштолски дисциплини бидејќи е исклучително напор-

на и тешка за изведба, метата се наоѓа на оддалеченост од 50 метри, а кругот на десетката е во дијаметар само пет сантиметри. Исто така треба да се има предвид дека се стрела на отворен простор, при што атмосферските услови, особено лошите (ветер, сонце, облак, дожд...), се од пресудно значење за прецизноста и пласманот на стрелецот. Оливера Наковска – Бикова и Ванчо Каранфилов подготвени и со однапред договорена стратегија влегоа во натпреварот. И двајцата беа дополнително оптоварени од помислата дека во претходните настапи можеа да извлекат подобар пласман и резултат, што резултираше со малку понесигурен старт во пробните истрели на почетокот на натпреварот, но како натпреварот одминуваше така се подобруваа и перформансите на нашите спортисти. Тие го дадоа максимумот од себе во борбата за повисок пласман, не само во овој натпревар туку и во претходните два, и за тоа треба искрено да им се честита. По 90-минутна борба, со себе и со временските состојби (беше малку ветровито, но идеално сончево време), Оливера Наковска – Бикова со резултат од 528 кругови влезе во финалето како осмопласирана. Одличен перформанс и храбра битка буквално до последниот истрел и второ финале за неа на игрите. Ванчо Каранфилов го заврши натпреварот на 30-тото место со за него скромни 500 кругови во конкуренција на 34 натпреварувачи.

„Стрелците дадоа се од себе. Таков е спортот, некогаш оди како подмачкано, некогаш колку и да се трудите работите испаѓаат далеку од посакуваното. Во текот на целиот натпревар (како впрочем и на сите други натпревари) им сугерирав на стрелците на што да обрнат внимание за време на изведбата. Ванчо релативно доцна успеа да го исконтролира настапот и не успеа да постигне подобар резултат, кој со својот квалитет реално и го заслужува. Оливера, иако не го стрелаше својот најдобар резултат од квалификациите (534 кругови), успеа да се избори за финале. Борбата траеше буквално до последниот 60-ти истрел во квалификациите. Во финалето се стрелаат дополнителни 20 истрели и сите стартуваат од нула. Оливера максимално се трудеше да

се држи до договорената стратегија, меѓутоа за разлика од финалето во воздушниот пиштол каде што имаше два несреќни погодоци кои ја спуштија од второ на седмо место, овде во почетокот стрелаше постабилно и до самиот крај беше на разлика од 1,8 до 2,5 круга до бронзениот медал. Во четиринаесеттиот истрел погоди седумка и се оддалечи од третопласираниот на пет кругови, разлика која не успеа да ја надополни со, за неа последните, петнаесетти и шеснаесетти истрел и да го освои конечното четврто место, кое според мене е еднакво на освоен медал. Стрелаше во конкуренција на 34 најдобри стрелци на планетава во овој момент и „машки“ се избори за финале и висок пласман. Искрено им честитам на моите стрелци за борбата која ја прикажаа за време на Параолимписките игри, за храброста, пожртвуваноста и гордоста со која ги бранеа боите на нашата држава на игрите, за постигнатите резултати и пласмани. Им се заблагодарувам на Агенцијата за млади и спорт, на Министерството за труд и социјална политика кои со значителни средства ја финансираа програмата, опремувањето, подготовките и патувањето на нашата репрезентација за Рио. Исто така им се заблагодарувам на Министерството за одбрана за донираната малокалибарска муниција, на Специјалната болница „Филип Втори“, на Заводот за ортотика и протетика „Славеј“, на „Мелмакс“, на „Фила фарм“, на „Осигурување Ма-

кедонија“, на Фудбалска федерација на Македонија, на Град Скопје и на Општина Куманово, кои издвоија дел од сопствените средства да го помогнат успешниот настап на нашите параолимпијци. Се надевам дека достоинствено им се оддолживме. Благодарност и до целиот параолимписки тим кој функционираше како „прецизен швајцарски часовник“: на Драган Дојчиноски – шеф на мисија, на Елвис Алексовски – доктор на репрезентацијата и на Александар Келешов – помошник-тренер, како и на амбасадорот на Република Македонија во Бразил, Ивица Боцевски, кој на игрите ја имаше улогата на параолимписки аташе. Сите тие, секој на свој начин, дадоа голем придонес во успешниот настап на нашите спортисти стрелци на Параолимписките игри во Рио 2016 година“ – истакна тренерот на параолимпијците Бранимир Јовановски.

Оливера го задржа во сопственост и во наредните четири години параолимпискиот рекорд во квалификации во дисциплината воздушен пиштол, 381 круг од Лондон 2012 година.

Бранимир Јовановски

МЕЃУНАРОДЕН СЕМИНАР ЗА ПРИСТАПНОСТ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Во организација на Завод, музеј и галерија – Битола, на 23 август 2016 година беше одржан меѓународен семинар, прва средба на проектот „Музеј за сите, музеј за понесување“, за пристапност на културното наследство на Балканот. Меѓу четириесетината поканети гости беше и

делегација на „Мобилност Битола“, составена од претседателот прим. д-р Нико Јанков и членовите и активисти: Фанче Георгиевска, Сотир Јоновски и Ивона Јанкова.

Предавачи на семинарот беа Милена Милошевиќ – Мициќ, историчар на уметноста и директор на роднокрајскиот музеј од Књажевац, Србија и инж. арх. Татјана Мијатовиќ, советник за тактилни слики, модели и мапи во националниот музеј во Сараево, БиХ. Темата беше пристапноста до културното наследство со водич за лица со инвалидност и мапирање и тактилни мапи и слики за слепи лица, а основа се едукативни програми за човекови права и инклузија преку изложби за културното наследство и програми за соработка, изработување на програма и веб-страница со екран на допир за разгледување на поставките со интерактивни програми со учество на науката (Технички факултет, Ниш), водич со Брајова азбука во темна соба за посетители и развивање на други сетила (www.tiflooskimuzej.hr), инклузивно учење, социјална правда итн.

Искуствата на БиХ се во третман на социјалниот модел на инклузијата на лицата со инвалидност, со посебен осврт на слабовидни и слепи лица. Од исцрпното излагање на инж. арх. Тајјана Мијатовиќ дознавме за правилното мапирање и изработка на водич за слепи лица во институциите како што се музеите и други установи за културно наследство.

Дискусија и контакти за понатамошна соработка со раководството на Музеј – Битола, директорот инж. арх. Зоран Алтипармаков и програмскиот директор д-р Ирена Ружин. Активностите продолжуваат.

Др.Нико Јанков

ИНТЕРВЈУ НА ТВ МЕГА

Тргувајќи од актуелноста на настаните, ТВ Мега прави интервјуа со повод, па овој пат за најновата мерка на Владата на Република Македонија разговараше со претседателот на „Мобилност Битола“, прим. д-р Нико Јанков. Станува збор за одлуката за повраток на средства при набавка на моторно возило на лица со инвалидност над 80%. Со оваа одлука барем малку ќе се ублажи големиот проблем што провејува веќе 17 години.

Имено, во 1999 година беше укинат законот за набавка на возила без данок, без царина и други давачки (набавна цена) за лица со инвалидност на 80%, како и за потполно слепи лица на двете очи. Оттогаш практично до денес ова е мало ублажување на мал број среќници, бидејќи Владата одобри ограничени средства

(9.000.000,00 денари) од кои 50% за лицата со телесна инвалидност. Средствата во износ од 4.500.000,00 денари со планот за повраток се доволни за 40 лица. Нашите проценки се дека повраток би побарале околу 500 лица, а времето за чекање е неизвесно, што значи дека за решавање мора да има закон кој децидно ќе се спроведе.

Се надеваме дека овој позитивен чекор на Владата ќе биде вовед во потполно решавање на овој горлив проблем. (Фотографија: интервју мега)

Др.Нико Јанков

УЧЕСТВО НА VI-ТЕ СПОРТСКИ ИГРИ НА ПАРАПЛЕГИЧАРИ И ЗАБОЛЕНИ ОД ДЕТСКА ПАРАЛИЗА „ЛИВНО 2016“ И ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА 10-ГОДИШЕН ЈУБИЛЕЈ НА ЗДРУЖЕНИЕТО

На покана на Здружението на параплегичари и заболени од детска парализа на Хрватско-босанската жупанија учествувавме на VI-те спортски игри кои се одржаа во Ливно од 25 до 28 август 2016 година. Имено, нашето здружение беше покането да присуствува со четворица учесници, и тоа претседателот Велибор Јакимовски, секретарот Фани Јакимовска, Сафет Аземи – член и Борче Стојчевски – асистент. На овој настан имаше околу 80 учесници и натпреварувачи, а се натпреваруваа во фрлање електрично пикадо, летечко гуле, шах и во стрелаштво. Велибор Јакимовски се натпреваруваше во

фрлање летечко гуле, и тоа како гостин, надвор од конкуренцијата. Настанот го отвори градоначалникот на Ливно, а на гостите и натпреварувачите им се обратија и домаќинот на спортските игри истовремено и претседател на здружението, Шемсије Целадини и генералниот

секретар на Националниот сојуз на лицата заболени од параплегича и детска парализа на Босна и Херцеговина.

На 27 август 2016 година имаше свечена вечера на која беа прогласени победниците на овие спортски игри, беа доделени медали и истовремено беше прославен 10-годишниот јубилеј на Здружението. Вечерта присутните ги поздрави премиерот на Владата на Хрватско-бо-

санската жупанија. Претседателот Велибор Јакимовски доби благодарница за учество на спортските игри.

Цел настан беше многу успешно организиран, сите планирани активности се реализираа и сето тоа беше снимено и евидентирано од локалните медиуми, каде интервју даде и претседателот Јакимовски.

Исто така, ги посетивме и просториите на здружението во Ливно и разменивме нови искуства кои ќе ни бидат од корист во понатамошната работа. Се запознавме со условите за живот на телесните инвалиди во Босна и Херцеговина, како и со нивните права и активностите и целите на кои работат во моментот. Ја продлабочивме меѓусебната соработка, се договоривме за потпишување документ за збратимување и се родија идеи за нови заеднички проекти.

Сè заедно, една успешно завршена посета со надеж за понатамошна соработка.

Фани Клејова

ВО ПОСЕТА И АКТИВНО ДРУЖЕЊЕ СО ЗДРУЖЕНИЕТО НА КЊАЖЕВАЦ – СРБИЈА

Искуствата добиени од дружењата со збратимените здруженија во државата и надвор од неа, ни понудија многу новитети а воедно не научија како да ги прошириме видиците за поголем хоризонт од оној кој дотогаш сме го гледале.

Патешествието овој пат не однесе на една мошне интересна дестинација која ни покажа како едно мало гратче во источна Србија сместено под падините на планината Бабин зуб, пространо по течението на реката Тимок, со само 10000 жители, има толку сончева топлина за да даде гостољубива енергија на неколкучлена група од нашето здружение.

Имено, со Здружението на Књажевац од пред само краток временски период имавме можност да стапиме во контакт и да започнеме дружење, комуникација а воедно разменуваме искуства за поквалитетен живот

на лицата со мултиплекс склероза и слични на неа дијагнози. За таа цел нашето здружение „Мобилност Скопје“ го препозна потенцијалот кој може да се искористи од дружењето со нив и ги покани да ни бидат гости во

апартманите во Охрид. Маѓепсани од нашиот пречек и прекрасно поминатото време, тие набрзо ни возвратија на поканата и ни организираа четири извонредни поминати денови во нивниот град. Здружението на Књажевац и неговата шармантна претседателка Ана Ранѓеловиќ сериозно се потрудија нашиот престој кај нив да го осмислат со интересни содржини кои за нас беа несекојдневие и запознавање со обележјата и традицијата на нивниот град. Бевме сместени во етно населба основана на локацијата на Археолошкиот музеј Лапидариум кој се наоѓа во училишниот двор во с. Равна составен од збирка ископини во периодот од 1975 до 1990 година

кои сведочат за постоење на тврдина, некрополи, населби со бањи во периодот на римското царство. Во таков еден амбиент на старото време, директорката на музејот Милена се потруди да се присетиме на едно време од

нашите предци, нивниот начин на живот, нивните навик и вештини па за таа цел организиравме предавања, посета на експонати, скулптури, како и работилница на која за прв пат нашите членови имаа можност да се запознаат со предмети изработени во стилот на стариот занает

грнчарство, односно вајарство на глина. Предизвикот на оваа уметност не остави без здив. На секој од нас ни даде инспирација да создадеме по некој предмет со нашите сопствени раце, да ја почувствуваме слободата на нашиот креативен ум и да направиме времеплов на една уметност која во некое време претставувала уникатност.

Ја посетивме Бања Бањица со сите нејзини природни богатства, исто така го посетивме и Културниот дом на Књажевац, бевме присутни на уникатна изложба во Музејот на град Књажевац, како и на повеќе настани во тој период, го посетивме најстариот клуб на градот „ЈБ-клуб“, имавме средба со Градоначалникот, гостувавме на

неколку медиуми и дадовме изјави... но најмногу од се како и секогаш во досегашните средби, бевме изненадени од убавините на новите пријателски искуства. Повторно ја научивме лекцијата – како е да живееш со дијагноза а сепак да се чувствуваш како да ја немаш, научивме како е да се чувствуваш подвижен и среќен и кога дијагнозата не ти го дозволува тоа, но најважно од сè е што заклучивме дека кога сме заедно многу послободно и полесно ги учиме лекциите за достоинствен живот.

Велат пријателствата чинат едно грне златници,видувањето на нови места чини еден ковчег богатства, но пријателствата и местата заедно чинат еден тон воздишки.

Христијана Просковска

ГОСТУВАЊЕ ВО ВРАЊЕ ПО ПОВОД СЛАВАТА НА ЗДРУЖЕНИЕТО - МАЛА БОГОРОДИЦА

Неколкугодишната соработка и активното дружење со здружението за мултиплекс склероза од Врање, ја потврдува позитивната енергија која произлегува од секоја следна средба на тие другарувања.

Овој пат нашето здружение „Мобилност Скопје“ беше покането на нивната свечност по повод празнувањето на славата на здружението – Мала Богородица. Празнувањето на славата за нив претставува еден величествен чин на кој се обединуваат сите нивни членови

и се поттикнуваат традиционалните вредности на еден народ и една географија да заиграат во нивните души. Со звуците на песната изведени од професионалната етновокалистка и рецитирањето на стиховите од професионалниот актер при врањскиот театар на вечната театарска антологија „Коштана“, ние од Скопје ја по-

чувствувавме километарската близина со Врање, се пронајдовме во заедничката природа на лингвистиката и ги чувме звуците со ритамот на истите созвучја под истото небо. За миг сфативме дека сме многу слични и дека тоа треба да придонесе да го вреднуваме нашиот контакт со здружението на Врање уште повеќе.

На прославата беа поканети здруженија од повеќе краеве на Србија со кои веќе исто така сме во редовна соработка, а за наша среќа имавме можност да се присе-

тиме на искуствата од средбите со нив и да договориме следни активности кои ќе бидат со поразлични содржини од досегашните – да се иновираат некои новитети за кои веќе поставивме првични идеи.

Настанот се надогради со телевизиски медиум на нивна локална врањска телевизија за која дадовме изјави исполнети со импресии за гостувањата на тој ден и сите претходни, а воедно ја искористивме моќта на седмата сила со што добивме можност да покажеме дека

дијагнозата не е пресудна за нормално функционирање, дека стратегиски се бориме во остварување на нашите желби и потреби за достоинствен живот и секако на крај да потврдиме дека силата на заедништвото е пресудна во кршење на предрасудите кои ги носат со себе инвалидите.

По завршувањето на протоколарниот дел од прославата, домаќините не поканија во просториите на нивното здружение каде што ги финиширавме нашите импресии од средбата, по што исполнети со уште едно огромно искуство за нас, се збогувавме и се поздравивме до следно скорешно видување.

Христијана Просковска

Трибина во МКЦ – Битола за пристапност на лицата со телесна инвалидност

На 7 јули 2016 година, во организација на „Контра кадар“ и „Мобилност Битола“ се одржа трибина на тема пристапност на лицата со телесна инвалидност. На настанот зборуваше претседателот на „Мобилност Битола“, прим. д-р Нико Јанков, а беше прикажан и документарен филм со силна емотивна приказна за двајца млади, од кои девојката е со спастична церебрална парализа и го отсликува секојдневието и нивните впечатоци

од минатото и сегашноста, надежите и перспективите за животот и работата, реалноста на опкружувањето и односот на средината, а најмногу врзан за пристапноста како прв и основен предуслов за мобилност.

По проекциите, модераторот Ѓорѓи Пулевски заедно со претседателот на „Мобилност Битола“ имаа богата и плодна

дискусија со присутните, меѓу кои имаше и повеќе членови од нашето здружение. Сите дискусии беа презентирани на соодветен начин и го збогатија сознанието на присутните за проблемите на лицата со телесна инвалидност. Овој начин на комуникација е од витален интерес за подобро презентирање на статутарните и програмски цели на „Мобилност Битола“ и „Мобилност Македонија“, па се надеваме дека ваквите настани ќе бидат уште почести во иднина.

Др.Нико Јанков

„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА МЕЃУНАРОДЕН ТЕАТАРСКИ ФЕСТИВАЛ ВО РЕСЕН

На 6 јули 2016 година, во вечерните часови, во новиот амфитеатар со прекрасен поглед на градот Ресен беше отворен 14. Меѓународен театарски фестивал, овој пат насловен „Езеро без граници – Грција, Македонија, Албанија“.

Церемонијата започна со прогласување на познатиот романски актер и режисер Јон Карамитру за актер на Европа и почесен доктор на Универзитетот за аудио-визуелни уметности ЕФТА – Скопје. Наградата му ја

врачи основачот на фестивалот, Јордан Плевнеш, а манифестацијата ја прогласи за отворена градоначалникот на општина Ресен, Ѓоко Стрезовски. Свој настап имаа и тројцата еминентни актери: Мето Јовановски од Македонија, Димитри Оргоцки од Албанија и Криси Јоаниду од Грција. Така трите јазици на езерото Преспа културно ја зближуваат европска Македонија со светот. Вреди да се спомене дека беседи имаа и амбасадорите на Шпанија и Црна Гора во Македонија, после проекцијата на документарниот филм на Јон Карамитру.

„Мобилност Битола“ на овој фестивал беше претставена во најдобро светло преку своите членови од Ресен и од Битола – режисерот Сотир Чаушевски и поетесата Биљана Тодоровска со адаптација на текст од Петре М. Андреевски. Имено, текстот „Сите лица на смртта“ е преточен во „Умирам пеејќи, Наум Манивилов – Преспански“, кој

го исполнува неговата сестра после неговата трагична смрт. Монодрамата со силен емотивен набој беше во изведба на одличната Марија Кондовска како Веса и Никола Источки како „сенката“ Наум Манивилов – Преспански.

Др.Нико Јанков

ЗАВРШЕН НАСТАН НА ПРОЕКТОТ НА УСАИД ЗА ПРАКТИКАНТСКА РАБОТА И ВРАБОТУВАЊА НА ЛИЦА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

По четиригодишно активно дејствување, асоцијацијата за сервис на лицата со попреченост „Моја кариера“ – финансирана и поддржана од УСАИД и многу нивни програмски партнери, успешно завршува еден проект кој резултираше со низа придобивки во областа на практиканството, вработувањето и претприемништвото на лицата со попреченост.

Имено, главната цел на овој проект беше лицата со пореченост да стекнат обуки за развој на креативни вештини за самовработување (63 лица обучени), да се

стекнат со практични вештини за вербална, невербална и пишана комуникација (49 обучени), олеснување на процесот за менторирање на лицата со попреченост (267 обучени), како и стекнување теоретски и практични вештини за започнување на сопствен бизнис (424 обучени). За таа цел тимот на асоцијацијата нештедејќи се вложуваше големи напори да ги канализира дејствијата во повеќе невладини организации, медиуми, приватни компании и јавни институции за на крај придобивките од поставените задачи да резултираат со позитивен исход од 803 обучени лица што означува огромен процент од вкупниот број на инвалиди во Република Македонија.

Церемонијата за завршниот настан на овој проект се одржа на 21 јуни 2016 година во конгресната сала во хотел „Александар палас“ во Скопје со однапред одредена протоколарна агенда на одржување на истиот и на кој учествуваа сите компании, здруженија и лица инволвирани во проектот. Поздравно обраќање имаше директорот на УСАИД во Македонија, Џејмс Стеин, потоа зема збор проектниот менаџер Лидија Дамчевска, управителот на компанијата „АЛФИ-БИ“ (фирма која успешно вработила лица со инвалидност следејќи го проектот), лице со инвалидност вработено во истата фирма иска-

жувајќи го неговото искуство. На крај од завршниот настан се промовираше и презентираше завршно видео со содржина за успесите на проектот.

„Мобилност Македонија“ за проектот означува нераскинлива нишка преку која се црпеа сите најфундаментални потреби на лицата со телесен инвалидитет за што проект-експертите мораа да водат особено внимание во спроведувањето на целите на проектот. Ние бевме секогаш тука за нив но и они за нас од едноставна причина што само со двострана соработка може да се постигне целта и да се постигне замислено зададената задача.

УСАИД и „Моја кариера“ ветува дека војната за постигнувањата на правата на инвалидите, нивната дискриминација и остварување на сите права кои неминовно им следуваат, нема да заврши тука и сега туку напротив уште поенергично ќе продолжи, а нашето здружение ќе биде секогаш рамо до рамо во секоја битка за остварување на тие цели.

Христијана Просковска

ЗАВРШНА ЦЕРЕМОНИЈА НА УСАИД И ЈЕС МРЕЖАТА

Во малку поинаква но посветена атмосфера, на 7 јуни 2016 година, во свечената сала на хотелот „Александар палас“, се одржа завршната церемонија на шест-годишниот проект на УСАИД и ЈЕС мрежата со нашите социоекономски и образовни институции, на која присуствуваа и претставници од нашето здружение.

Проектот е финансиран и поддржан од Агенцијата на САД за меѓународен развој – УСАИД Македонија и тоа во рамките на Младинската мрежа за стекнување вештини за вработување спроведен преку Центарот за развој на образованието. За остварување на овој комплексен проект кој влегува сериозно во сврзните ткива на едно опш-

тество и претставува нов развој и освежен ум на битните институции на една држава, а во случајот нашата мала но прекрасна Македонија, учествуваа многу министерства, градски собранија, советодавни институции, здруженија на граѓани, стручни експерти, граѓански иницијативи. За сите овие години напорна работа и дејствувања се остварија многу поставени цели на проектот во областа на образованието, практикантската работа, стекнувањето вештини и вработувањата на младите лица во РМ.

Нашата мисија како „Мобилност Скопје“ и „Мобилност Битола“ кои бевме една нераскинлива алка од синџирот за остварување на проектот, се оствари стихијно но сигурно и резултираше со силни придобивки наспрема сферата на инвалидите во Македонија. За нашата посветеност и труд говореа многу истакнати личности во нивните говори пред аудиториумот (дека се горди на нашата посветеност,

дисциплина, борба за достоинство во живеењето, покажување на сето она што е неопходно за нашите потреби во остварување на нашите цели, залагањето за експлицитно брзата инклузија во последните години и сл.) за што како мал знак на внимание но огромен материјален спомен за нашето дејствување во проектот и воопшто потребите на инвалидите во социјалниот дијалог на младите во РМ, ни подарија плакети, и тоа на Христина Просковска од „Мобилност Скопје“ и Сотир Јоновски од „Мобилност Битола“.

На крај од церемонијата заеднички ветивме дека ова е само крај на еден серијал, а нашата посветеност останува секогаш во иднина.

Христина Просковска

ЕДНОДНЕВЕН ИЗЛЕТ ДО ДОЈРАНСКОТО ЕЗЕРО НА „МОБИЛНОСТ КОЧАНИ“

Иако август е месец на годишни одмори, активностите на Меѓуопштинското здружение на лица со телесен инвалидитет „Мобилност Кочани“ не застапаа. Со донесената одлука на Управниот бор на здружението се одлучи традицијата да продолжи, овој пат со еднодневен излет на членовите до Дојранското Езеро. По контакти-

те со надлежните на локалната самоуправа на Кочани, градоначалникот помогна во обезбедувањето на автобус за превоз на членовите до Дојранското Езеро.

Во раните утрински часови на 21.08.2016 година со автобусот на локалната самоуправа на Кочани со 40 членови од здружението заминавме на еднодневен излет во прекрасно расположение, до убавиот Дојран. Пријатното време беше наш придружник, кое ни овозможи весела атмосфера, другарување, сончање и капење во топлите води на езерото до крајот на денот.

Во вечерните часови се вративме дома, побогати со нови доживувања, кои значат многу во нашето секојдневје. Активноста беше потпомогната со донирање на финансиски средства од нашиот сограѓанин Душан Коцев, кој несебично ја покажа својата хуманост и разбирање кон слепите лица кои изразија голема благодарност.

КОНТАКТ СО НАЈРЕНОМИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПОДДРШКА НА ЛИЦАТА СО ИНВАЛИДНОСТ ОД ИЗРАЕЛ

На 26 и 27 септември 2016 година, се остварија контакти со најреномираните организации за поддршка на лицата со инвалидност од Израел, „Шекел“ и „Машав“. Прво, во рамките на донаторската конференција во Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“, се оствари средба со претставниците на овие две организации – Сузен Гај, директорка на Центарот за соработка и развој „Машав“, Амир Гоичман, проект-менаџер на „Машав“ и Мики Арнон, директор и едукатор во „Шекел“, како и амбасадорот на Израел во Македонија, него-

вата екселенција Дан Оријан. Израелската делегација во својот состав имаше и деца и младинци со инвалидност, кои се дел од специфичниот систем што се практикува во Израел – грижа од заедницата за целосна интеграција на лицата со инвалидност во севкупното живеење.

На конференцијата беше претставена книгата „Кога тато ќе порасне“, чиј автор е токму амбасадорот Оријан и која е вистински бум за лицата со инвалидност, а во соработка со Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски“, сите собрани средства од продажбата

ќе бидат наменети за совладување на архитектонските бариери, односно за изградба на пристапна рампа во специјалното училиште „Ѓорги Сугарев“.

Земајќи збор, претседателот на „Мобилност Битола“, прим. д-р Нико Јанков ги изнесе долгогодишните напори на „Мобилност Македонија“ и на Националниот совет на инвалидските организации на Македонија (НСИОМ) за имплементација на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со инвалидност и спроведување на инклузија, чекор по чекор, по што се договори средба

за активна соработка со организацијата „Машав“, која долги години своите искуства ги пренесува во земјите од поранешниот Советски Сојуз.

Состанокот со Гај и Гоичман се одржа следниот ден, на 27 септември, во Клиничката болница во Битола, а покрај претседателот на „Мобилност Битола“, како преведувач и лице за контакт учествуваше и Ивона Јанкова. И двете страни ги изложија своите досегашни активности, беа презентирани промотивни материјали (летоци, постери) од нашите работилници, манифестации и меѓународни проекти со поддршка од USAID, UNDP, EY, како и повеќе броеви од нашето списание „Мобилност“.

На состанокот добивме уверување дека по добивањето на сите информации од базата на ПАДОР, на следните состаноци во Владата и надлежните министерства кои ќе се одржат на 28 и 29 септември, ќе се договорат конкретни активности за проекти. На крајот добиена е покана за посета на Израел и центрите за обука на лица со инвалидност и тренери за поддршка. Поканата е прифатена со задоволство, а активностите со нивна асистенција ќе започнат наскоро. Одиме понатаму!

Др.Нико Јанков

ПРОЕКТ НА УСАИД ЗА ПРАКТИКАНТСКА РАБОТА

На 26 мај 2016 година во хотел „Порта“ се одржа завршниот состанок на советодавниот одбор на проектот на УСАИД за практикантска работа и вработување на лица со попреченост, на кој како редовни учесници присуствуваа „Мобилност Македонија“ и „Мобилност Скопје“ кој резултираше со низа заклучоци кои се наметнуваат како потреби и бариери во остварување на правата поврзани со вработувањето, социјалната политика и образованието на лицата со инвалидност и тоа законски издржани во нашата држава.

Имено, последниве години минуваат во знакот на сè погласното говорење во поглед на нашите потреби и права и како истите да ги канализираме на дело. Оттука произле-

гуваат резултатите во секојдневјето дека институциите и државата почнуваат со сигурни чекори да се придвижуваат кон осознавање и реализирање на тие потреби.

Состанокот го започна програмскиот менаџер Лидија Дамческа која не воведо во содржината на темите по кои требаше да се водиме и да говориме, по што даде краток вовед за подоцна да му даде збор на Гоце Коцевски - компетентен и идеален познавач на правото и сите правни акти кои се поврзани со проблемите во нашата сфера, кој воедно го водеше и координираше состанокот.

Најнапред, Коцевски ја дефинира рамката по која генерално требаше да се држиме и да говориме, па за таа цел започна со правата и обврските на луѓето со посебни потреби во областа на вработувањето, работните односи и правата на вработените. Се говореше за прецизностите и соодветностите при објавување на работниот оглас, компатибилностите при вработување на соодветно лице со соодветна квалификација, за видовите на дискриминација, мониторинг на лицата и се она поврзано со тематиката вработување на инвалидите.

Втората тема на рамката на состанокот се однесуваше на социјално економската страна и правата на инвалидите во истата. Тука се обрна посебно внимание на реализирање на правата на инвалидите во областа

на пристапноста до институциите, јавните установи и домовите сè со цел да се постигне достоинствено и квалитетно живеење, остварување на правото на користење секакви видови парична помош (социјална помош, надомест за туѓа нега, надомест за користење мобилност, социјална помош за самохрани мајки кои живеат со инвалидно дете и сл.) За оваа поттема се отвори голема дебата во која се вклучија буквално сите присутни од сите различни здруженија и потпомагачи на проектот и говореа за се она при кое лицата се соочуваат со недоисказаности при остварувањата и доделувањата на решенија со право на користење на гореспоменатата парична помош по што подоцна се доби многу појасно-

видна слика за она што дотогаш можеби некому не му беше издефинирано или му било помалку небулозно.

Третата тема на дискусија ја одредивме за образованието и едукативниот дел на лицата со инвалидност. На почетокот на темата зема збор претставникот од министерството за образование кој се обиде во концизен говор да ги наведе аномалиите но и зачетоците на новитети кои одат во нагорна линија во решавањето на тие стереотипни аномалии присутни кај децата во школството особено во основните училишта, по чие излагање останатите присутни поставуваа прашања како потврда или евентуално несогласување на веќе изнесеното на претставничката од министерството.

Сосема пред крајот на веќе пробиениот термин за времетраењето на состанокот требаше да следи точката за слободно говорење, но поради тоа што се исцрпија максимално сите теми, договорно го завршивме состанокот а истовремено и самиот проект, со зборовите дека дејствувањето ќе го продолжиме со понатамошна работа, консултативни разговори, упорност во барањата на остварувањата на правата преку правниот систем кој за наша среќа постои и функционира но едноставно треба посупериорно да се трудиме да го осознаеме, па потоа спроведеме во практика.

Христијана Просковска

ВИ ПРЕТСТАВУВАМЕ НАШИ ЧЛЕНОВИ. ЖЕЛЕЗНА НАСМЕВКА

Летниот одмор како и изминатите години го поминав во апартманите на „Мобилност Македонија“ во Охрид. Поради низа на непредвидени настани оваа година останав без друштво и се сомневав дали ќе издржам до крај на одморот бидејќи постоеше можност да не познавам никого во смената која беше по распоред во тој период. Меѓутоа, колку и да не ги познаваш луѓето секогаш ќе се најде некој со кого лесно ќе се запознаеш и ќе се дружиш бидејќи сите имаме едно заедничко – маката која не здружила. За моја среќа бргу најдов луѓе кои и од порано ги познавав и имав пријатни моменти на дружење.

Случајот сакаше во таа смена да биде и еден наш член од „Мобилност Скопје“ кого дотогаш не го познавав. Ме заинтересира овој млад човек кој секогаш беше насмеан и имаше добра смисла за хумор. Очигледно беше дека се работи за инвалид со церебрална парализа што не е невообичаено но начинот на кој се движеше посебно неговото „помагало“ за мене беше нешто ново. Имено, се работеше за еден вид на дубак кој очигледно е рачно изработен од метални цевки доста тешки и треба голем напор за да се подигне цела таа конструкција за да се придвижи напред и на тој начин и самиот корисник да се движи. Подоцна откако се запознавме започнав разговор токму на таа тема зошто не користи дубак изработен од специјализирана фирма и со доста полесен материјал што нема да му причинува напор за да го придвижува и подига. Тој ми објасни дека единствено на овој начин и со вака рачно изработеното помагало може да се движи без опасност да изгуби рамнотежа и

да падне. Тој пробал да се послужи со други дубаци при движењето но тоа било невозможно. Неговата инвалидност е тешка и поради парализата која е голема морал дополнително да се прицврсти така што неговиот татко морал да му го направи овој дубак од тежок материјал со што добил дополнителна сигурност при движењето и ја избегнал опасноста од паѓање при движење.

Неговата ведрина и упорност ме натераа малку повеќе да го запознам овој млад човек, а сакам драги читатели да ви дадам можност и Вие да го запознаете во оваа повремени рубрика во нашето списание. Во продолжение следи интервјуто со нашиот член Дејан Јовановски.

1. Најпрво да се претставите на нашите читатели.

– Јас сум **Дејан Јовановски** од Скопје. Сум се родил 1985 година, а член сум на „Мобилност Скопје“ од 1994 година како инвалид од церебрална парализа како последица при тешко породување. Живеам со моите родители и брат ми во с. Булачани на околу 10 км од центарот на градот. Основното образование го завршив во родното село вклопен во редовниот образовен систем со децата од мојата генерација.

2. Дали во текот на основното образование имаше проблеми со оглед на инвалидноста со учениците или со наставниците?

– Воопшто не. Од моите школски другари бев целосно прифатен таков каков што сум и инвалидноста не претставуваше пречка во нашите односи и другарувањето. Заемно се уважувавме и си помагавме цело време во периодот на школувањето. Тие мене ми помагаа да совладам некои пречки, а јас ним во пишувањето на домашните задачи. Единствена помош од другарите имав во наставата со техничките предмети каде што требаше нешто да се изработи а јас не можев нешто да направам поради состојбата на моите раце.

3. Каков беше односот на наставниците кон тебе?

– Исто така, од страна на наставниците немав никакви проблеми, за жал, сите кабинети за вежби од некои предмети се наоѓаа на горните катови кои за мене не беа достапни. Но, за мене да ми овозможат редовно следење на наставата, наставниците тие часови наместо во кабинетите ги држеа во долниот приземен кат за сите ученици. Сакам да кажам дека и пред 15 години кога јас ја посетував наставата во основното образование иако наставниците немаа посебни семинари и обуки за инклузивно образование тоа во практиката одлучно го спроведуваа.

4. Дали и каде го продолжи твоето образование понатаму?

– За разлика од основното образование, кога дојде време да се запишам во средно образование веќе се појавија првите одредени проблеми. Се запишав во гимназијата „Панче Арсовски“ во населбата Автокоманда дури по три години неуспешни обиди да се запишам како редовен ученик. Одговорните лица во гимназијата ме убедуваа сите три години дека поради мојата инвалидност и архитектонските бариери не ќе можам да ја посетувам наставата. Конечно, по три години наидов на разбирање од страна на секретарката и директорката кои ми овозможија да се запишам како вонреден ученик. Проблем беше и тоа што моите родители не беа во можност секојдневно да ме носат на училиште за да ја следам наставата и оваа алтернатива беше единствениот начин да завршам средно образование. По мое барање а со оглед на ваквата ситуација ми беше овозможено да не ја следам наставата секојдневно. На училиште одев само по потреба доколку нешто не ми беше јасно од градивото и имав потреба од дополнително појаснување од страна на професорите. Инаку, сите предмети ги подготвував и учев самиот од учебниците со инструкции и повремени помош од страна на професорите кои ми појаснуваа и ми даваа насоки.

Кога ќе спремев некој предмет за полагање како на факултет се пријавував за оценување и тогаш се составуваше одредена комисија составена од предметниот професор и тројца други членови. Така за три години го завршив целото средно образование со одличен успех.

5. Дали продолжи на високо образование?

– Подолго време размислував дали и што да правам понатаму и што евентуално би сакал да студирам. Отсекогаш ме привлекувале две области и тоа теологија пред сè и правото како алтернатива. Мојата желба да студирам теологија беше голема но при еден искрен разговор со мој пријател свештеник сфатив дека технички е неизводливо да бидам свештено лице бидејќи свештеничката должност налага дека треба да се оди по свадби, крштемки, погребни и други служби кои бараат физички напор и ангажман што објективно не бев во можност да го издржам и направам. Единствено нешто што можам со тој факултет да правам е да бидам наставник во редовното школство но под услов да се воведо во редовното образование предметот веронаука. Тоа за сега не е воведено и студирањето на Теолошкиот факултет би било за мене бесмислено.

За Правниот факултет исто така размислував но се

откажав кога сфатив дека студирањето бара подолготрајно седење на едно место додека се учи, а за моето здравје не е препорачливо да сум физички неактивен и доколку сакам колку-толку да се движам морам да правам секојдневни вежби и подолго време да одам и постојано да се движам. Неколку часови учење и физички неактивен може лошо да влијае на мојата способност и за ова мое минимално самостојно движење.

6. Како дозна за активностите на „Мобилност Скопје“ и „Мобилност Македонија“?

– Мојот татко слушнал дека има здружение на телесни инвалиди и отиде во домот „Даре Џамбаз“ каде што го примила во тоа време секретарката на „Мобилност Скопје“, Софче Прчева, и така станав член на „Мобилност Скопје“. Тогаш во Здружението стана член и татко ми кој исто така е телесен инвалид бидејќи боледува од Бехтерева болест.

Во некои посебни активности на здружението не сум се вклучил сè уште, меѓутоа кога и да сум побарал помош од здружението секогаш сум ја добивал и како нивен член најчесто сум го користел превозот за инвалиди со приспособените комбиња од ЈСП. Исто така, голема помош ми е и правото за паркирање и тоа многу ми го олеснува секојдневниот живот. Размислувам да се вклучам во квиз-натпреварите каде можам да го тестирам моето знаење и да го развивам интелектот.

7. Како го поминуваш денот, кои активности ги спроведуваш и дали имаш некои посебни пасии со кои се занимаваш?

– Времето најчесто го поминувам или на интернет или во дружење со моите пријатели, а значајно време одвојувам за физички вежби и упорно движење за да ја зачувам автономноста во движењето.

Многу сакам да читам, при што посебно внимание посветувам на читање на Библијата, а исто така сакам и да дискутирам на религиозни теми со свештеници и монаси. Религијата многу ми помогна за да си го пронајдам душевниот мир. Исто така, се сметам себеси за социјализиран човек, кој има голем број другари и познајници со кои постојано контактира и сигурен сум дека инвалидноста не ми преставува пречка во другарувањето ниту мене ниту на моите пријатели.

8. Како го замислуваш животот понатаму со оглед на твојата зависност од помошта од твоите родители и блиски?

– Млад сум и верувам дека имам уште доволно вре-

ме за напредок. Искрено верувам дека со упорни вежби можам да напредувам и на тој начин полека да се осамостојувам. Не можам да го замислам мојот живот во некоја специјализирана установа или специјален завод. Таа алтернатива сепак останува како крајна можност доколку не се реализираат моите замисли. Се надевам дека нема да дојде до тоа бидејќи еднаш разговарав со директорката во Специјалниот завод во Банско, Струмица и таа ми кажа дека со оглед на мојата психичка состојба не сум за таму и дека самиот треба да си ги пронајдам и другите алтернативи кои ми се на располагање.

9. Повторно би се навратил за крај на ова твое помагало. Зошто баш толку кабасто и тешко и дали има и некоја друга алтернатива?

– Со оглед на тоа дека ми е повреден центарот за рамнотежа морам да користам дубак. Прво што пробав беше дубакот што ми го дава Фондот, но тие дубаци се ем пониски ем полесни и многу е тешко да држам рамнотежа и многу често паѓав при одењето. Затоа татко ми го направи овој дубак раководејќи се од моите потреби. Овој дубак е тежок веројатно 35 кг и на изглед треба голем напор за да се крене и истиот да се придвижи напред кога го совладувам просторот. Меѓутоа мене не ми е тешко, се привикнав а на тој начин и вежбам за одржување на кондицијата и со тоа имам можност да совладувам и подолги растојанија.

Имам потреба од скутер или електромоторна количка меѓутоа немам доволно пари за самиот да ја набавам, а Фондот не ми дозволува бидејќи сум постар од 26 години а ниту сум постар од 65 години што е услов со Законот за да можам да ги добијам на товар на Фондот. Доколку добијам што било од овие две помагала значително ќе ми се подобри подвижноста.

Драги читатели, Ви претставив уште еден наш член за кого мислам дека го заслужува нашето внимание во ова списание ако ништо друго заради неговата ведрост и постојана насмевка која зрачи меѓу железата со кои се движи и ми го забавуваше секој ден од годишниот одмор. Се надевам дека наскоро пак ќе се сретнеме со овој пријател на некоја манифестација или на некоја од активностите кои ги спроведуваме во Сојузот. Се надевам дека ќе изнајде сили да го заврши своето образование и дека неговите соништа ќе се реализираат и самостојно ќе си ги извршува своите секојдневни обврски и активности.

Мишко Фидановски

„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА МЕЃУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ВО СВЕТИ НИКОЛЕ

На 21 јуни 2016 година, во организација на Славјанскиот Универзитет во Свети Николе беше успешно изведена меѓународна конференција со работен наслов „Родова еднаквост и недискриминација“. Како инструменти на Меѓународната организација на трудот се Конвенцијата за дискриминација – вработување и работа (бр. 111) и Конвенцијата за еднакви примања за работа со еднаква вредност (бр. 100). Лицата со инвалидност се судираат со реалноста во многу области и промоцијата на рамноправноста е навистина тежок предизвик. Доаѓањето до успех е трнлив и исцрпувачки пат кој мора да се изоди.

Како активен член, ЛЕСС Битола прати тројца претставници, од кои двајца од „Мобилност Битола“ – Фанче Георгиевска и Сотир Јоновски, како и Благојче Котевски, советник во општина Битола. Модератор на настанот, кој се одвиваше во три сесии, беше Силке Штрајнхилбер, специјалист за работни односи и родова еднаквост од МОТ, Будимпешта, а од Македонија Никита Мојсовска – Блажевска, национален експерт. Секоја сесија имаше теоретски и практичен дел со вежби, а на крајот имаше заклучоци за следни чекори.

Ова е уште една од низата активности за подигање на капацитетите на инвалидските организации во промоција на практиките за недискриминација и промовирање на еднаквоста. „Мобилност Битола“ ќе продолжи со активности со сите капацитети што ќе и стојат на располагање за остварување на статутарните и програмски цели.

Др.Нико Јанков

РАБОТИЛНИЦА ВО НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Повеќегодишната успешна збратимена соработка на нашето здружение со здружението од Нови Кнежевац и овој пат се оствари на едно беспрекорно високо ниво со исполнета агенда за заокружена пријателска седмица.

На покана од раководството на здружението од Нови Кнежевац и нивната една и единствена претседателка Славица Зориќ, нашето здружение оформи екипа од седум члена (активни креативци и претставници на

„Мобилност Скопје“) со која и овој пат успеа да покаже дека има членови кои беспрекорно ги извршуваат поставените задачи и умеат да ги покажат своите квалитети на повеќе полиња. Имено, работилницата беше осмислена да се разменат вештини меѓу учесниците на двете здруженија. Екипата на „Мобилност Скопје“ се надогради во областа изработување на сликарската тех-

ника decourage за која имавме дотогаш скромни познавања. Техниката decourage е една сложено извонредна техника за добивање уметнички производ. Оваа техника делумно ја совладавме за што зборуваат и нашите однапред распродадени дела. Идејата беше техниката decourage да се обидеме кај нас во Македонија да ја усовршime и воедно да привлечеме повеќе наши членови да ја работат истата. Покрај сликарската техниката decourage изработувавме креации од монистра, бевме гости на неколку манифестации, панаѓури... Исто така, присуствувавме на промоцијата на збирката песни од познатиот локален поет маестралниот Радивоје Шајн-тиќ, на која поминавме извонредни неколку вечерни

часови слушајќи го рецитирањето на неговите песни и звуците на гитарата која симбиозно ги следеше стиховите. На промоцијата имавме недоговорена и спонтана покана, на крајот вечерта да ја печатираме со нотите и ритамот на македонскиот мелос за што несекично се потрудија нашите веќе докажани вокалисти - учесници на музичките средби во Македонија. Деновите изминуваа во активно дружење и разменување на вештини и искуства поврзани со креациите, но и со вештини и мудрости на психата во борба против нашите хронични болести (како да ги дистанцираме од секојдневјето, како да се бориме со реалноста, како да го извлекуваме позитивното...) На крај, не смееме да ја забораваме магијата на војводинско-унгарското кулинарство која ни ја доближуваа секојдневно и која ќе ја понесеме во нашите куќи.

Оваа средба беше исполнета со убави импресии, а членовите се вратија со исполнети срца за бајковидното гратче, за насмеаните домаќини и со нетрпение за следна скорешна средба со здружението од Нови Кнежевац.

Христијана Просковска

НАГРАДНА ИГРА

Наградното прашање од минатиот број на весникот гласеше:

Оливера Наковска – Бикова и Ванчо Каранфилов имаат обезбедено квоти за учество на Параолимписките игри во Рио оваа година. Кога и каде (на кое Светско првенство) беа обезбедени директните квоти за Рио 2016 година?

Точниот одговор на ова наградно прашање гласи:

Светско првенство во стрелаштво во Сул, Германија, во периодот 18.07.2014 - 26.07.2014 година.

Наградата – викенд за две лица во хотел „Цар Самуил“ во Банско, Струмица, со платени трошоци за превоз во висина на автобуска карта, сметаме дека е доволен мотив читателите да се потрудат да го дадат точниот одговор на наградното прашање и во поголем број да учествуваат во наградната игра.

Во канцеларијата на „Мобилност Македонија“ пристигнаа околу 20 коверти со одговор на наградното прашање, што досега претставува најмал број на испратени коверти и тоа од Штип, Скопје и Велес. На седницата на Уредувачкиот одбор на списанието „Мобилност“, среќниот добитник го извлече еден од уредниците на списанието – Бранимир Јовановски. За прв пат се случи дури во шести обид да биде извлечено ливче со точен одговор. Најмногу среќа од оние што дадоа точен одговор имаше:

ЗОРАН ЈЕВРЕМОВИЌ

член на „Мобилност Скопје“

Интересно е да се каже дека точниот одговор го добивме по шест извлекувања, бидејќи претходните пет понудени одговори од нашите членови не беа точни, односно како одговор беа понудени Светскиот куп во Хановер, Германија или Шкеќин, Полска.

Донатори на оваа награда се сопствениците на хотелот „Цар Самуил“ во Банско, Струмица. Сите информации поврзани со реализацијата на наградата добитникот ќе ги добие од генералниот секретар на „Мобилност Македонија“ на телефонскиот број 02/3211-280.

Наградното прашање за овој број на весникот гласи:

Во која дисциплина Оливера Наковска – Бикова го освои четвртото место на Параолимписките игри во Рио 2016?

Сметаме дека одговорот на ова прашање не е тежок, но малку ќе Ви помогнеме со тоа што ќе Ви кажеме дека треба само да го прочитате списанието „Мобилност“ бр. 86 и ќе го дознаете одговорот.

Вашите одговори на прашањето испраќајте ги во затворен коверт на адресата на „Мобилност Македонија“ (ул. „11 Октомври“ бр. 42-а – Скопје), со назнака „За наградна игра“, најдоцна до 15 декември 2016 година.

Право на учество имаат само редовните членови на „Мобилност Македонија“. Наградата е непренослива, односно може да ја користи само оној што ја освоил.

Почитувани читатели, Вие кои го знаете одговорот на наградното прашање и кои сте оптимисти па верувате во својата среќа, земете учество во наградната игра. Со тоа ништо не можете да загубите, а можете да добиете шанса, заедно со својот придружник, да си поминете еден прекрасен викенд во бањата Банско во Струмица.

С.Прчева

РАБОТНА СРЕДБА ПОМЕЃУ РАКОВОДСТВОТО НА АМС И ЧЕЛНИЦИТЕ И ПРЕТСТАВНИЦИТЕ НА СПОРТСКИТЕ ФЕДЕРАЦИИ

Во насока на размена на мислења, ставови, идеи и предлози за подобрување на работата на сите чинители во спортот и продлабочување на соработката помеѓу Агенцијата за млади и спорт и Националните спортски федерации, на 20.07.2016 година во просториите на АМС се одржа работна средба помеѓу раководството на АМС и челниците и претставниците на спортските федерации, меѓу кои и на Националната федерација за спорт и рекреација на инвалидите на Македонија-Македонски параолимписки комитет.

На состаноците се разговараше за тековните проекти и програми на федерациите, плановите за работа и меѓународните активности, како и за тековните проблеми и предизвици со кои се соочуваат, а воглавно се однесуваат на финансиските проблеми, како и просторните услови, за кои мора да плаќаат кирија. Претставниците на спортските федерации ја поздравиле и поддржаа активноста на АМС за развојот на спортската инфраструктура, но истовремено беше потенцирано дека неопходно е да се зголемат и директните инвестиции во спортскиот систем, а беа предложени и конкретни идеи со дополнителни даночни ослободувања за фирмите кои ќе донираат и спонзорираат во спортот, моделите на дополнителни буџетски приходи преку зафаќање во акциите и игрите на среќа, како и идејата за основање на Фондација за развој на врвниот спорт.

Претставникот на НФСРИМ-МПК, Бранимир Јовановски, посебно ги истакна потребите на федерацијата од:

- Обезбедување на средства и поддршка за формирање на лига натпревари во спортовите кои ги практикува федерацијата;

- Обезбедување на средства за меѓународна програма на спортистите;

- Изградба на една наменска спортска сала за лица со инвалидност во Скопје со која би управувал Македонскиот параолимписки комитет;

- Либерализација на критериумите за категоризација на спортисти - стипендисти;

- Донесување на Правилник за еднократни парични награди за освоени медали на Европски, Светски и Олимписки/Параолимписки игри;

- Донесување на Правилник за номенклатура на спортски звања и занимања;

- Обезбедување на средства за школување на тренерски кадри;

- Други прашања од важност за непречено занимавање со спорт и спортска рекреација за лицата со инвалидност во Република Македонија.

Б.Јовановски

„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА „ПРЕСПАНСКИ ЈАБОЛКОБЕР 2016“

На 26 септември 2016 година, делегација на „Мобилност Битола“ во состав прим. д-р Нико Јанков, Фанче Георгиевска и Сотир Јоновски, присуствуваше на „Преспанскиот јаболкобер 2016“, во чии рамки имаше

активности на здруженијата од Ресен и пошироко. Заедничкиот штанд на „Мобилност“ – „За хумана Преспа“ и проектот за општокорисна работа, помогнат од UNDP, беше во централниот дел, каде што беше поставен банерот на „Мобилност Битола“.

Беше остварен и контакт со градоначалникот на општина Ресен, Ѓоко Стрезовски, а потоа во клупските простории во Ресен, со нашите активисти Роберт и Гордана беа договорени следните активности на нашето здружение

Др.Нико Јанков

ДРЖАВНО ПРВЕНСТВО ВО СТРЕЛАШТВО

На 11.06.2016 година, на стрелиштето „Бејбунар“ во Охрид се одржа државното првенство во стрелаштво за спортисти со инвалидност на Македонија.

На првенството по посебни категории настапија 14 спортисти со телесен инвалидитет во три спортски дисциплини и 7 спортисти со оштетен слух во три спортски дисциплини.

Судии на натпреварот беа Валентина Годовска и Бранимир Јовановски, а натпреварот помина во фер и спортска атмосфера.

Постигнати резултати:

Спортисти со телесен инвалидитет Воздушна пушка-мажи

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Васко Стефановски	Битола	81	87	87	83	338
2	Новча Тодоровски	Куманово	79	85	78	85	327
3	Ѓорѓи Здравески	Прилеп	79	73	77	66	295
4	Стеван Ангелески	Прилеп	73	65	71	75	284
5	Имер Сефери	Скопје	53	62	72	73	260
6	Зоран Јовановски	Струмица	49	71	72	56	248

Воздушна пушка со сталак-мажи

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Никола Ѓуровски	Битола	84	88	78	90	340
2	Дејан Танески	Охрид	85	89	82	79	335

Воздушен пиштол микс (мажи и жени)

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	5	6	Збир
1	Оливера Наковска-Бикова	Битола	93	92	97	98	95	90	565
2	Ванчо Каранфилов	Скопје	93	92	94	90	89	88	546
3	Александар Јовановски	Скопје	93	90	85	87	93	90	538
4	Митко Фидановски	Битола	81	90	75	81	80	85	492
5	Златко Биков	Битола	69	74	84	80	80	83	470
6	Михајло Михајлов	Кавадарци	77	79	83	73	75	77	464

Глуви и наглуви спортисти Воздушен пиштол жени

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Катерина Ѓорѓиева	Скопје	82	68	76	69	295
2	Андријана Грковска	Скопје	69	73	82	61	285
3	Снежана Јарчева	Скопје	61	73	63	69	266

Воздушна пушка мажи

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	Збир
1	Светлан Седмаков	Скопје	87	88	82	77	334
2	Горан Митровски	Скопје	80	75	84	84	323
3	Даниел Михајловиќ	Скопје	47	53	62	59	221
4	Шефкет Брахими	Скопје	55	49	52	49	205

Воздушен пиштол мажи

р/б	Име и Презиме	Град	1	2	3	4	5	6	Збир
1	Светлан Седмаков	Скопје	87	88	88	87	84	86	520
2	Даниел Михајловиќ	Скопје	82	84	88	82	84	81	501
3	Шефкет Брахими	Скопје	66	75	80	77	76	77	451

Б.Јовановски

ИЗЛЕТ ВО ОТЕШЕВО

Следејќи ги своите програмски цели, „Мобилност Битола“ организира разни активности, а вообичаено во септември се одржува традиционалниот излет. Овој пат, на 17 септември 2016 година, заеднички со „Мобилност Скопје“ имавме прекрасно дружење во хотелот „Лејк вју“ во Отешево, каде што околу 130 членови на нашите здруженија пристигнаа со три автобуси и комбе за да уживаат во прекрасната природа.

Домаќините се покажаа во најдобро светло, а цело време уживавме и со музиката на одличниот Оливер Христовски, како и со стиховите на нашата позната поетеса Соња Ѓоргиевска, членка на „Мобилност Скопје“. Убавото сончево и тивко време беше искористено и за прошетка покрај езерската шир. Дружење, смење, шегии, се разбира, игри и ора со неуморниот музичар.

Ваквите дружења ги зацврстуваат пријателствата, поттикнуваат размена на мислења и искуства, а даваат поттик и за нови идеи и активности. Продолжуваме понатаму.

Др.Нико Јанков

УЧЕСТВО НА „МОБИЛНОСТ СКОПЈЕ“ НА ПРОМОЦИЈА НА МОНОГРАФИЈАТА ЗА ЕСМА РЕЦЕПОВА – ТЕОДОСИЕВСКА

Повеќегодишната соработка на нашето здружение со кралицата на ромската музика Есма Реџепова и нејзиниот менаџерски тим, резултираше со гостување на дел од нашите членови на грандиозната церемонија во промовирањето на нејзиното капитално дело за животот и работата во 407 страници на авторот Славе Николовски-Катин – „МОНОГРАФИЈА ЗА ЕСМА РЕЦЕПОВА – ТЕОДОСИЕВСКА“.

Повеќегодишната соработка на нашето здружение со кралицата на ромската музика Есма Реџепова и нејзиниот менаџерски тим, резултираше со гостување на дел од нашите членови на грандиозната церемонија во промовирањето на нејзиното капитално дело за животот и работата во 407 страници на авторот Славе Николовски-Катин – „Монографија за Есма Реџепова – Теодосиевска“.

Имено, на 19 мај 2016 година, во свечената сала на Музејот на македонската борба за државност и самостојност, книгоиздателството „Македонска искра“ – Скопје и здружението „Кралицата Есма и Стево Теодосиевски“ организираа свечена промоција на монографијата за Есма Реџепова – Теодосиевска на која присуствуваа многу еминентни личности од естрадата, културата, образованието, економијата, политиката, здруженија на граѓани, пријатели и обожаватели на Есма, како и

министерката за култура на Република Македонија Елизабета Канческа – Милевска, Васил Тупурковски и Јордан Плевнеш. Присутните на церемонијата беа личности кои учествувале и ги следеле нејзините животни достигнувања, се гордееле со нејзината моќ на личност од „петта димензија“ која на светот им го покажа патот по кој треба секој од нас да чекори, како да апсорбира позитивни вредности на живеењето и како треба својата енергија да ја насочи во такви човечки вредности кои

секогаш рефлектираат богат плод. За Есма говорела нејзините помагатели на остварувањето на монографијата со силни емоции како за една совршено единствена кралица на ромската музика, како за промотер – амбасадор на традиционалните вредности на РМ, говорела за нејзината хумана страна, мајка на многу одгледани деца, жена со стил и мода во светски рамки, уметник којшто несебично го дава својот талент на сите делови на оваа планета.

Нашето здружение „Мобилност Скопје“ претставувано од неколку членови соработници и обожаватели на нејзиното дело оддаде чест кон кралицата со учество на церемонијата на која имавме можност да проговориме лично со неа и нејзиниот менаџерски тим на вечната тема дека хуманоста е неизбежната компонента на нејзината мисија а наша неизбежна потреба и дека нашите талентирани вокалисти никогаш нема да бидат занемарени, заборавени или помалку ценети туку напротив бескрајно почитувани од нивна страна за што на крајот од кусата средба Зорана (главната менаџерка на Есма) проговори дека набрзо ќе размислува и не „гледа на бината“ за нови концерти со кои шоуто и нашата соработка продолжуваат.

НАТПРЕВАР ВО БОРСКО ЕЗЕРО, СРБИЈА

Од 06-08.09.2016 година, во Борско езеро, Србија, беа одржани 24-те спортски игри на Сојуз на параплегичари и тетраплегичари на Србија на кои учествуваше и екипа на Мобилност Македонија во состав: Александар Јовановски, Ристо Фотевски, Петко Петковски и Дејан Ѓорѓиевски (возач). На игрите настапија 120 натпреварувачи таспоредени во 13 машки и 7 женски екипи, како и спортисти од 4 држави од регионот: Словенија, Македонија, Црна Гора, и Босна и Херцеговина.

По сумирање на резултатите во атлетика, најуспешна екипа во севкупна конкуренција беше „Крагуљ“ од

Крагујевац, на второто место се пласира екипата на „Чачак“, а на третото екипата на „Шабац“. Нашите натпреварувачи екипно со освоени 27 поени (11 во атлетика и 16 во шах), го зазедоа 14-то место од 17 екипи.

Најдобрите поединци се закитија со медали и дипломи, а најдобрите екипи со пехари.

Б.Јовановски

НАТПРЕВАР ВО САРАЈЕВО, БИХ

Од 27-29.05.2016 година, во Сарајево БиХ, беа одржани 13-те спортски игри на параплегичари и заболени од детска парализа на кои учествуваше и екипа на Мобилност Македонија во состав: Новча Тодоровски, Елизабета Тодоровска и Савре Бојковиќ. На игрите настапија 120 натпреварувачи од :Словенија, Македонија, Србија, Црна Гора, и домаќинот Босна и Херцеговина кој го претставуваа натпреварувачи од двата кантона,

Федерација Босна и Херцеговина и Република Српска.

По сумирање на резултатите во атлетика, најуспешна екипа во машка конкуренција, во женска конкуренција како и во севкупен пласман беше екипата на Зеничко-Добојскиот кантон, за најуспешна натпреварувачка беше прогласена Алма Бајрамовиќ од Унско-Сански кантон (која учествуваше и на нашите спортски игри), а за најуспешен натпреварувач Душан Слана од Словенија.

Најдобрите поединци се закитија со медали и дипломи, а најдобрите екипи со пехари.

Б.Јовановски

Сообраќајна полиција

Лута зима, снег до колена. На една раскрсница мрзнат двајца полицајци. Толку им дошло преку глава што ги запираат сите коли. Запираат една кола и му велат на возачот:

– Воопшто не ни е гајле дали имаш документи, дали си пиел, дали колата ти е исправна. Излегувај од колата и почнувај да мочаш на снегот. Ако успееш да напишеш „Сообраќајна полиција“ ќе те пуштиме, ако не успееш вади илјадарка и да те нема.

Излегува возачот, почнува да моча и да пишува. Доаѓа до „Сообраќ“ и не може повеќе. Ја плаќа казната од 1000 ден. и си оди.

Запираат следен автомобил. Возачот доаѓа до „Сообраќајна по“ и застанува. И тој вади илјадарка, си плаќа и си оди.

По некое време кон полицајците приближува раскршен 101. Го запираат. Зад воланот седи Рамче. Му ги објаснуваат условите а тој им вели:

– Нема проблем. Ако сакате и „Сообраќајна полиција на Република Македонија“ ќе ви напишам на снегот со мочање, материјал имам колку сакаш. Ама ќе треба некој да ми го држи „пенкалото“ и да пишува, оти јас сум неписмен.

Викање

Трпе од балкон им се дере на децата доле што играат пред зграда:

– Ако не престанете да викате ќе ви ебам мамето на сите по ред.

Од друг балкон се јавува женски глас:

– Тој плавиот со витканата коса е мој. Тој најмногу вика...

Егзотично цвеќе

Ало! Пожарна?

– Да, госпоѓо, повелете.

– Јас скоро посадив цвеќе...

– Госпоѓо, баравте пожарна?!

– Да, барав. Тоа е многу скапо, егзотично цвеќе...

– Госпоѓо, баравте и добивте противпожарна служба, а не цвеќара! Кажете како можеме да ви помогнеме или спуштете ја слушалката и ослободете ја линијата!!!

– Добро де, што ме напаѓате веднаш! На комшијата му гори куќата, па кога ќе го гасите пожарот, пазете на цвеќето.

Мишко Фидановски

ДА СЕ ЖИВЕЕ СО МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА

NEUROASPIS®

**ОДГОВОР ЗА МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА СО
МУЛТИ-ФУНКЦИОНАЛЕН ЕФЕКТ ВРЗ ЦЕНТРАЛНИОТ НЕРВЕН СИСТЕМ.**

СПЕЦИЈАЛНО ДИЗАЈНИРАН ЗА ПАЦИЕНТИ СО МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА

NEUROASPIS претставува прв специјално формулиран нутритивен производ во согласност со потребите на лицата кај кои е дијагностицирана МС, кај кој што се извршени клинички студии.

ЕФИКАСНОСТ од 30 месечната клиничка студија:

- за **72% намалување** на фреквенцијата на релапси
- за **86% намалување** на ризикот за прогресија (напредок) на болеста
- способност за **ремиенилизација** (обновување на миелинската обвивка)
- **без ниту еден несакан ефект**
- **компатибилен** со сите конвенционални третмани за МС

NEUROASPIS Активни состојки:

Полинезаситени масни киселини (PUFA's):

- Docosahexaenoic Acid (DHA) 7500 mg
- Eicosapentaenoic Acid (EPA) 3500 mg
- Linolenic Acid (LA) 6000 mg
- Gama linolenic acid (GLA) 3000 mg

Антиоксидативни витамини:

- γ - токоферол - 760 mg
- α - токоферол (витамин Е) - 22 mg
- β - каротен (витамин А) - 0,6 mg

Дозирање и начин на употреба:

- Препорачлива дневна доза 20 ml. еднаш дневно.
- Половина час пред вечера. Може да се комбинира со јогурт, млеко, чоколадни напитки.
- По земањето на NEUROASPIS препорачливо е да се напиете чаша сок од портокал или чаша јогурт
- Паковањето од 300 ml. е доволно за 15 дена.
- Потребни се две паковања во месецот.

**NEUROASPIS ПРЕТСТАВУВА СЕРИОЗЕН СВЕТОЛ ЗРАК ЗА ЛИЦАТА
КОИ ИМААТ МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА**

Повеќе информации за производот на www.neuroaspis.mk и 078 261 657

